

**Siunnersuut uunga: Qimmit qimuttut kiisalu qimmeqarneq qitsuuteqarnerlu pillugit
Inatsisartut inatsisaata nr. xx, uu. qq 2016-imeersup allannortinneqarneranik**

Inatsisartut inatsisaat

(Inatsisitigut piumasaqaataasumik akiuussutissaliineq, nalunaaqutsersuineq nalunaarsuinerlu
pillugit allannuutit)

(Saqq.: Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoq)

pillugu

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu ataatsimiititaliap

ISUMALIUTISSIISUTAA.

Siunnersuutip aappassaaneerpeqarneranut saqqummiunneqartoq.

Suliarineqarnerani Ataatsimiititaliami kingullermik uku peqataapput:

Inatsisartunut ilaasortaq Karl-Kristian Kruse, Siumut, siul.

Inatsisartunut ilaasortaq Michael Rosing, Demokraatit, siul. tull.

Inatsisartunut ilaasortaq Jess Svane, Siumut

Inatsisartunut ilaasortaq Hans Aronsen, Inuit Ataqtigiit,

Inatsisartunut ilaasortaq Ane Hansen, Inuit Ataqtigiit

Inatsisartunut ilaasortaq Villy Olsvig, Inuit Ataqtigiit,

Inatsisartunut ilaasortaq Henrik Fleischer, Partii Naleraq

Ulloq 29. september siullermeerereermermi Ataatsimiititaliap siunnersuut misissorpaa.

1. Siunnersuutip imaa aamma siunertaa

Siunnersuutip kingunerissavaa qimminut, tassungalugu atatillugu qimminut qimuttunut savallu qimmiinut, akiuussutissiisarnermut nalunaaqutsiisarnermullu nutaamik aaqqissuussisoqarnissaa. Qimmeq, tassungalugu atatillugu qimmit qimuttut savallu qimmii, siunissami qimmit nappaataannut parvovirusimullu taamaalillutik akiuussuserneqartalissapput, kiisalu nalunaaqutserneqarlutik nalunaarsorneqarlutillu.

Qimmit nappaataata siaruarnissaata pinngitsoortinniarneqarnissaa kiisalu kalaallit qimmiisa qimuttut siunissami isumannaarunneqarnissaat siunnersuutikkut siunertarineqarpoq. Kalaallit Nunaanni Uumasunut Nakorsaqaarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaarfik (UNIO) taamaalilluni paasinarsisitsivoq, qimmit qimuttut amerlasuut qimmit nappaataannut

parvovirusimullu eqqortumik akiuussuserneqartarsimangitsut. Tassunga atatillugu nalunaaqutsiineq nalunaarsuinerlu pillugit piumasaqaateqarnikkut akiuussutissiinermut aaqqissuussinerup taamaalilluni malinneqarnissaa isumannaarneqassaaq.

Qimminut qimuttunut savallu qimmiinut akiuussusiinermut nalunaaqutsiinermullu atatillugu aningaasartuutit Nunatta Aningaasivianit akilerneqartassapput, akerlinganilli qimminut allanut aningaasartuutit piginnittumit akilerneqartartussaallutik. Akiuussutissiinermut nalunaaqutsiinermullu ataatsimut aaqqissuussineq Nunatta Aningaasivianut katillugit (2017-imiit 2020-imut) aningaasartuutinik 10,2 mio. kr.-nik naleqassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Aningaasartuutitut taakkununga ilaapput akiuussutissanik, kapuutinik meqqutinillu pisiniarnerit, kiisalu uumasut nakorsaanic atorfinitsitineq aamma paasissutissanik aaqqissuussinikkut katersiviup ataatsimoorussap pilersinnissaa, tassuunakkullu aaqqissuussineq pillugu atortussanngortitsinermi ilapittuuteqartoqassaaq. Kiisalu qimminik akiuussusersuisartup ilinniartitaaneranut innuttaasunullu paasissutissiinermut aningaasartuuteqartoqassaaq.

Najukkami aaqqissuussinerup ingerlanneqarnissaanut kommuni akisussaasuussaaq, illuatungaatigulli pineqartoq pillugu pingaarnertut nakkutilliineq Naalackersuisunit ingerlanneqassalluni, tassungalu atatillugu paasissutissanik aaqqissuussinikkut katersiviup pilersinneqarnera ingerlatissallugu, tassuunakkullu akiuussusersuineq aamma nalunaaqutsersuineq pillugit paasissutissanik kommunit nalunaartarnerat oqilersarneqassaaq.

2. Siunnersuutip Inatsisartuni siullermeerneqarnera

Siunnersuut ajunngitsumik ilaatigulli assigiinngisitaartumik ilalersorneqareerluni Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu ataatsimiititaliami suliareqqitassanngorlugu innersuunneqarpoq.

3. Tusarniaanermut akissutit

Piffissami 2016-imi 13. majimiit 17. junimut siunnersuut tusarniaassutigineqarpoq.

Tusarniaanermut akissutit nalinginnaasumillu nassuiaatit siunnersuummut atasut ataatsimiititaliap misissorpai, taakkulu pillugit ima naatsumik oqaaseqaateqarniarluni:

Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq, tusarniaaffigineqartut Aalisarneq, Piniarneq Nunalerinerlu pillugu Naalackersuisoqarfimmut tusarniaanermut akissuteqarsimasut tulleriiarlugit allattorneri siunnersuutip nalinginnaasumik nassuiaatitaani allattoqarneqarsimasuuppata naleqquttuussagaluartoq¹. Tamatumani isiginiartariaqarput periuseq atugaalersimasoq, kiisalu ataatsimiititaliami ilaasortat tusarniaanermut akissutit ataatsimiititaliamut nassiuunneqarsimasut, kkisalu ilaasortat nalinginnaasumik nassuiaatit pillugit suliatigut naapertuuttoqarneranik misissuisinnaanerit isumannaarniarlugu.

¹ Illuatungaatigulli suliffeqarfii siunnersuummut oqaaseqaateqarsimangitsut allattorneqarsimapput.

Peqatigitillugu ataatsimiititaliaq isumaqarpoq, nalinginnaasumik nassuiaatini Fødevarestyrelsen-imit (Inuussutissanik Aqutsisoqarfimmit) tusarniaanermit akissutit sukumiinerungaartumik isummorsorfigilluarneqarsinnaagaluartut:

- Taamaalilluni ataatsimiititaliap maluginiarpa, qarasaasiakkut atortorissaarutiniq chip-inik nalunaaqutsiinermi Kalaallit Nunaanni aalajangersagaaratarsinnaasut aalajangerneqarnerinut atatillugu EU-mi inatsiseqarnerit assingusut apeqqutaatinneqarnissaat pillugu aqutsisoqarfiup inassutaa nalinginnaasumik nassuiaatini isummorsorfigineqarluni ilanngunneqarsimanngitsoq. Tassani pinngitsoortinniarneqarpoq qimmit Kalaallit Nunaannut eqqunneqartartut imaluunniit Kalaallit Nunaannit anninneqartatut arlaleriarlutik nalunaaqutserneqartanninnissaat.

- Ataatsimiititaliaq isumaqarportaq, nalinginnaasumik nassuiaatini qimmit nappaataat aamma parvovirus kisiisa pinnagit, siunnersuummi nappaatit allat aamma pineqarsinnaanerannik aqutsisoqarfiup inassutaannut tunngasut annertunerusumik itisilerneqarsinnaasut itisilertariaqaraluartulluunniit isumaliutigineqassasoq. Perlerornermut, qimmit nappaataannut aamma parvovirusimut akiuussutissiinermut piunasaqarnermi allatut annertunerusumik akiuussutissiinissamut pisariaqartitsisoqanngitsoq Naalakkersuisut isumaqarpata, Inatsisip piffissaq sivilunerungaartoq eqqarsaatigalugu piffissaatillugu eqqarsarluarnikkut isumannaarneqarnissaanut Naalakkersuisut sunik akerliliissutissaqarnerisut ataatsimiititaliap imaaliallaannaq paasiuminaatsippaa. Inatsit nappaatit allat pineqartillugit aamma taakku pitsaaliorniarnernanni ima atuuttariaqartarpoq pisup piffissami aalajangersimasumi pisimasup uteqqinnginnissaanut qisuariarnertut inatsisit allanngortittariaqartarmat. Tassunga atatillugu ataatsimiititaliap tunngaviulluinnartumik naqissusissallugu pissutissaqartippaa, immikkut pisut pisimatinnagit pingaaruteqarluinnartuusoq inatsisip pineqartup utaqqiisaasumik allanngortinneqartarnera taperseruminaatsuuusoq.

4. Apeqqutit

Siunnersuutip suliarineranut atatillugu atugassatut Aalisarneq, Piniarneq Nunalerinerlu pillugu Naalakkersuisumut arlalinnik akisassanik ataatsimiititaliaq apeqqutqaateqarsimavoq. Ataatsimiititaliap apeqqutaasa taakkunungaluk akissutit assilineri isumaliutissiissummut uunga tapiliunneqarput, takukkit ilanngussat 1.1/1.2.

5. Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliaqarnera

Siunnersuut ataatsimiititaliallu allakkatigut apeqqutaanut akissutit ataatsimiititaliap misissorpai, taakkulu tunngavigalugit ima oqaaseqaateqassalluni. Paasiuminarnissaa pissutigalugu immikkoortut sammisamut tunngasut arlallit oqaaseqarfigineqassapput.

5.1. Siunnersuutip tunngavilersugaanera

Siunnersuummut saqqummiussissummi innersuussutigineqarpoq, oqaatigineqarluni *“pinartumik maannangaaq allannguisoqarnissaa pisariaqalersimavoq”*, nangillugulu oqaatigineqarluni *“Avannaani ukiuni kingullerni sumiiffinni arlalinni qimmit nappaataannik eqqugaanerujussuup kinguneranik”*. Tassunga atatillugu siunnersuutikkut iliuuseqarnissamut tunngaviliisoqassaaq, tassanilu isumannaagassanut ilaassaaq nappaatip annertunerusumik siaruaatinnginnissaa, tassuunakkullu qimmit amerlanerusut toquinnarnissaat pinngitsoortinneqassalluni. Tamatumuunakkut *“ajornartorsiummik qaangiiniarnitsinnik sakkussaqaalissagatta”*, kiisalu kalaallit qimmii qimmuttut pillugit siunissami isumannaarisooqassalluni.

Tassunga atatillugu ataatsimiititaliap siunnersuummik tunngaviatigut tapersersuini naqissusissallugu aallaqqaammut pissutissaqarpoq, naak tassunga atatillugu siunnersuutip oqallisigineqarnera ataatsimiititaliamit eqqumiiginartinneqarsinnaagaluartoq. Taamaallit Naalakkersuisut namminneq oqaatigaat, *“nalinginnaasumik ilisimaneqartoq”* qimmit nappaalalersarnerat Kalaallit Nunaanni uanmmilligassaasoq uteqqiittoq, tamannami aamma § 37 aallaavigalugu apeqummi nr. 2016-27-mi taaneqarpoq. Tassani taaneqarpoq piffissami 1996-imit 2015-imit nappaat pissutigalugu ikinnerpaamik qimmit 2.500-t toqusimasut. Taamaattumik qimmit nappaataat ajunaarnersuartut Kalaallit Nunaanni qimminik tamanik uloriarnartorsioortitsisut Naalakkersuisunit isumaqarfigineqarpat, Naalakkersuisut soq siusinnerusukkut iliuuseqarnissamut pissutissaqarsimannginnerat apeqquserneqarsinnaalluatoq ataatsimiititaliaq isumaqarportaaq.

Siunnersuummut nalinginnaasumik nassuiaatini (qupp. 1-imi) taaneqarpoq, Kalaallit Nunaanni Umasunut Nakorsaqaarnermut Inuusutissalerinermullu Oqartussaqaarfiup (UNIO-p) misissuinerisa takutikkaat kalaallit qimmii qimuttut amerlasoorpassuit qimmit nappaataannut parvovirusimullu eqqortumik akiuussuserneqarsimanngitsut. Tamanna immaqa eqqumiiginarsinnaanngikkaluarpoq, § 37 aallaavigalugu apeqqummut akissummi nr. 2016-27-imi taaneqarmat, *“Kommunini allaffit ikittuinnaat akiuussutissanik UNIO-mit qimmilinnut soqutiginnittunut inniminniisarput.”*

Tamatuma malitsigisaanik Fødevarestyrelsen (Inuusutissanut Aqutsisoqarfik) tusarniaanermut akissutimini aamma taavaa, Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat 2002-mili oqaatigisimagaat; *“tassa perlerornerni pissutsit assigisut (nunap immikkoortuinik assiineq aamma akiuussutissanik kapisinissamut piumasaaqatit) atorlugit nappaatip akiorneqarnissaa kissaatigineqarmat.”* Tamanna pivoq danskit oqartussaasuiniq ataatsimeeqateqarnermi. Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq, tassunga atatillugu tulluartsuutissimassagaluartoq, paasissutissaq taanna siunnersuummut uunga ilanngunneqarsimasuuppat, kiisalu tunngavilersuutigineqarluni taamatut iluuseqarnissaq soq malitseqartinneqarsimannginnero q. Iliuuseqarneq tamanna aamma ingerlaannaq qimmit nappaataat pillugu akiuussutissaliinermut aalajangersakkanik tulluarsaatit

ilapittuutaasinnaasimassagalarpoq, Kalaallit Nunaannut qimminik eqqussinermi akuersissuteqarnermut qimmit nappaataannut parvovirusimillu akiuussutissaliinermut upparnarsaatip tunngavioreerera² naapertorlugu.

Tamatuma saniatigut ataatsimiititaliaq isumaqarportaaq, sinissami qimmeqarneq, ingammillu qimminik qimuttunik aamma savap qimmiinik qimmeqarneq, siunissami qanoq ingerlattariaqarnerseq pillugu Naalakkersuisut sukumiinerusumik nassuiaateqarsinnaasut nassuiaasariaqaraluartulluunniit. Taamaalilluni ataatsimiititaliap maluginiarpaq, § 37 aallaavigalugu apeqqummut nr. 2016-35-imut akissummi takuneqarsinnaasooq, qimmit nappaalalernissaannut sunniuteqarluartumik pitsaaliuineq pinngitsoorani akiuussutissiinermik aaqqusuussinermi tunngaviliussaasut ilagiinnaraat, peqatigitillugulu piumasarineqarluni “*qimuttoqartarnerup nalilersoqqinneratigut*” pissasooq. Tassunga atatillugu innuttaasunut paasitsiniaanermut 240.000 kr.-inik (piffissamut 2017-imiit 2020-mut) Naalakkersuisut aningaasaliisimapput, taakkunungalu ilaapput illoqarfinni annerni tamani qimuttunik savallu qimmiinik qimmeqarfiusuni pikkorissaanerit ingerlanneqarnissaat. Qimminik piginnitut qimmeqarneq pillugu sukumiilluinnartumik paasissutissinneqassapput, kiisalu tunillaassuunneq qanoq pitsaaliorneqarsinaanersooq pinngitsoortinneqarsinnaanersorlu. Naalakkersuisulli taanngilluinnarpaat, maanna qimmeqariaatsimi unammiligassat suunersut, kiisalu allannguutissat tigussaasut suut Naalakkersuisunit atulersinniarneqarnerisut. Tassunga tunngatillugu ataatsimiititaliap maluginiannngitsuunngilaa, Kalaallit Nunaanni Uumasunut Nakorsaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaasut siusinnerusukkut paasitsiniaanernik assingusinik ingerlatserpasissimmata, naak (isumaqaraluartooq) tamanna iluatsinngitsoorsimasooq³. Tamanna apeqquserneqarsinnaavoq, pissusilersornerummi allanngornissaata isumannaarnissaanut paasitsitsiniaanerit taamaallaat naammannersut apeqquserneqartariaqarmat. Apeqqut tamanna nalinginnaasumik nassuiaatini isummorsorluarfigineqarsinnaagalarpoq.

5.2. Akiuussutissaliinermik nalunaaqutsersuinermillu aaqqusuussinerit timitalerneqarnerat

Nalinginnaasumik nassuiaatit malillugit perlerornermik akiuussutissiisarnermut aaqqusuussinerup atuuttup qimmit naapaataannut parvovirusimillu akiuussutissaliisarnermut nalunaaqutsiisarnermillu aaqqusuussinermut ilaatinneqarsinnaanera naatsorsuutigineqarpoq.

Qimminut akiuussutissiisartup saniatigut perlerornermut akiuussutissiisarneq pillugu nalunaarsuutininik kommunit Naalakkersuisunut nassiuksiarnissaat taamaalilluni

² Kalaallit Nunaannut qimminik eqqussineq pillugu suliassaarfik suli nunatsinnit akisussaaffigineqalinngilaq, taamaattumillu tamanna Danmarkimi Fødevarestyrelsen-imit aqunneqarpoq.

³ Takuuk § 37 aallaavigalugu apeqqummut nr. 2016-27-imut akissut.

atuutereerpoq⁴. Tamatuma malitsigisaanik taaneqarportaaq, *“tassa kommunini suliaasat nutaarluinnaat atuutsinneqalernissaat pineqanngilaq, suliaasanilli pioreersunik nangitsineruinnarluni ingerlaannartumik atuutsinneqalersumik nutarterneqartumillu”*.

Tassunga atatillugu § 37 aallaavigalugu apeqqut nr. 2014-104-mut akissut ataatsimiititaliap innersuussutigaa, tassanilu takuneqarsinnaavoq perleroornermut aaqqissuussineq qulanangitsumik siunertamisut ingerlanngitsoq:

”Massakkorpiaq aaqqissuussineq kommunini kapuuisartutut atorfillit atorlugit ingerlanneqarsinnaavoq, taakkualu qimminik qitsunnillu kapuinerit pillugit paasissutissanik nalunaarsuisarnissaat tamakkiisumik ingerlanneqanngilaq. Arlaleriartumik paasissutissanik nalunaartoqarneq ajorsimavoq imaluunniit paasissutissanik amigartunik nalunaaruteqartoqartarsimalluni. Tamakku saniatigut kommunini kapuuisartut arlallit ilinniagaqarsimangillat uumasunullu qanillisinnaanermik amigaateqarlutik. Uumasunut Nakorsaqaarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussaasut aaqqissuussineq nalilersoqqillugu aallartissimapput, aaqqissuussinermillu pitsaanerusumik nassaarnialersimallutik, tamatumani suliatigut ilinniarsimanissaq uumasunullu qanillisinnaanissaq piumasarineqartussaalluni.”

Tassunga atatillugu ataatsimiititaliap maluginiarppaa, kommunit Naalackersuisunut nalunaartarnerat pillugu immikkut ajornartorsiuteqartoqarpassimmat, tassami § 37 aallaaviaglugu apeqqummut nr. 2016/35-mut akissummi atuarneqarsinnaammat, *“Paasissutissanilli tamakkuninnga kommuninut pissarsiniartarneq amerlanertigut ajornartarpoq”*, taamaattumillu Naalackersuisut allapput *“Siunissami KANUKOKA-mik pitsaanerusumik sunniuteqarnerusumillu suleqateqarsinnaaneq kissaatiginaraluarpoq...”*⁵.

Akiuussutiissisarnermut nalunaaqutsiisarnermullu aaqqissuussinerup uuma atuutilerneranut atatillugu perleroornermut aaqqissuussinermi immikkuualuttut ilaasa atorluarsinnaanerat ataatsimiititaliap soorunami assortussanngilaa. Ataatsimiititaliarli minnerunngitsumik isumaqarpoq, nalinginnaasumik nassuiaatini taaneqartutut akiuussutiissisarnermut nalunaaqutsiisarnermullu aaqqissuussinerup atortuulersinneqarnera pisariitsuinnaanngineranik oqariartuuteqarneq qulaani taaneqartut tunngavigalugti apeqquserneqarsinnaasoq. Taamaalilluni pitsaasumik ingerlatsisoqassappat atortussanngortitsineq aaqqissuussinermik unammilligassartalinnik arlaqartunik tunngaveqarpassisaaq, ajortumilli ingerlatsisoqassappat atorsinnaanaviarani. Ajornartorsiut ataatsimiititaliap isumaa malillugu nalinginnaasumik nassuiaatini isummersorfigineqarsinnaagaluartoq.

Tassunga atatillugu ataatsimiititaliap akuersaarnartippaa, paasissutissanik aaqqissuussinikkut katersivimmik ataatsimoorussamik pilersitsineq, tassungalu ilaatillugu qimminut

⁴ Takuuk KANUKOKA-p, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu naalackersuisoqarfiup aamma Kalaallit Nunaanni Uumasunut Nakorsaqaarfiup Inuussutissalerinermullu Oqartussaasut akornanni suleqatigiinissamut isumaqatigiissut.

⁵ § 37 aallaavigalugu apeqqummut nr. 2016-27-imut akissut.

akiuussutissiisartut eqqarsaatigineqartutut ilinniartitaanerat, maanna unammiligassat pitsaaliorniarnerninut ilapitttuutaasinnaassasut. Tamatumuunakkulli isumaqarnarpoq ataatsimut isigalugu isummeriaatsimik allannguissamik pisariaqartitsisoqarnera, tamatumanimi kommuninit aamma kommunini sulisunit qimmit qassiunersut, akiussutissaliinerit aamma akiuussutissat il.il pillugit paasissutissanik nalunaartarnerup pingaaruteqranrea pisariaqarneralu isiginiarneqalersinnaammat.

Tassunga tunngatillugu siunnersuut una pillugu oqaaseqaateqarnissamut kommunit pissutissaqarsimannginnerat ajuusaarnarpoq. Akiuussutissiinermik nalunaaqutsiinermillu aaqqissuussinerit iluatsilluartut kommunit peqatiginagit taamaalillugit misissorneqarsinnaanngillat, taamaattumillu pingaaruteqarluinnartuuvoq kommunit aaqissuussinernut piginnittutut misigitinnissaat ingerlatsilernissaallu. Tassunga atatillugu ataatsimiititaliap oqaatigerusuppa, kommunit suliniummi akuutinneqarnissaannut naammagineqarsinnaasutut naatsorsuutigineqarsinnaasumik Naalakkersuisut tamakkiisumik iliuseqarparissimmammata. Tamanna pissutigiinnarlugu kommunit akissuteqarsimannginnerat Naalakkersuisunit isorineqarsinnaanngilaq.

5.3. Kommunini qimminik akiuussutissiisartut

Siunnersuummi § 21, imm. 1 nr. 2 naapertorlugu qimmeq tassungalu atatillugit qimmeq qimuttoq savallu qimmia nalunaaqutserneqassapput nalunaarsugaallutillu, siullermillu akiuussutissaliineq sioqqullugi siullermilluunniit akiussutissallinermi tamarmik immikkut atajuartussamik nalunaaqutsigaassallutik. Aalajangersakkanut nalinginnaasumik nassuiaatini (qupp. 18-mi) allassimavoq, ataasiakaarilluni atajuartussamik nalunaaqutsiinerup kingunerikkajussagaa qimmip elektroniskiusumik chipilernerneqarnissaa, pissutsillu allat pisariaqartippassuk allatut nalunaaqutsiineq periarfissaasinnaagaluartoq – soorlu matumani teknologiip nutaap periarfissaalernera tunngavigalugu.

Siunnersuummi § 21, imm. 3 aamma 5 tunngavigalugit qimmit naallioqqunagit akiuussutissaliineq aamma nalunaaqutsiineq inunnit naammattumik ilinniaqarsimanngitsunit aamma qimmit timikkut pissusaannik ilisimasaqanngitsunit ingerlanneqaqqusaanngillat. Tassani naqissuserneqarpoq, akiuussutissaliineq aamma nalunaaqutsiineq uumasut nakorsaattut ilinniarsimasumit imaluunniit qimminik akiuussutissaliisartumit akuerisassumit taamaallaat ingerlanneqarsinnaassasoq, tassungalu atatillugu kommunalbestyrelsit inassuteqarnerisigut kommunini qimminut akiuussutissaliisartut iliniartitaanerat piginnaatinneqarnerallu Naalakkersuisut aqutigalugit pisassasoq.

Ataatsimiititaliap allakkatigut apeqqutaasa Naalakkersuisunit akineqarnerannut atailugu ilisimatitsissutigineqarpoq, *“Kommunini qimminik kapuisut akiuussutissamik kapuisinnaanerminnut maannakkut akuersissummik allagartaqarput. Akiuussutissamik kapuinissaq pillugu suliniummut kommunini qimmilerisut qimminik nalunaaqutsiisarnissaannik aamma akuersissummik allagartalerneqassapput.”* Tassunga

atatillugu ataatsimiititaliap paasiuminaatsippaa, akissut ima paasineqassanersoq maanna qimminut akiuussutissaliisartut taamaallaat chip-imik eletroniskiusumik nalunaaqutsiinnermut ilinniartinneqassanersut, imaluunniit maanna akiuussutissaliinnermut nalunaaqutsersuinnermullu aaqqissuussinnermut atatillugu piginnaatitsineq ilinniartitaanivimmik kinguneqassanersoq, taamaalillutik kommuninit innersuunneqartut tamarmik akiuussutissaliinnermik nalunaaqutsiinnermillu ilinniartitaassallutik. Tamanna malitseqartinneqassaaq ilinniartitaanissamut toqqagaasimasoq qimminut akiuussutissaliisarnermut piukkunnarnersoq tigussaasumik nalilerneqassammat, tassungalu atatillugu inummit pineqartumit akiuussutissaliisarnerup nalunaaqutsiisarnerullu ingerlanneqarsinnaanera imminut illersorsinnaanersoq.

Matumani § 37 aallaavigalugu apeqqutip nr. 2014-104-p akineqarnera ataatsimiititaliap innersuussutigissavaa, tassani allassimammat ilinniarsimanermik amigaaqartut aamma uumasunut qanillisinnaanngitsut, kiisalu taaneqarluni *“Taamaakkaluartoq erseqqissarneqassaaq chip-imik ilisarnaasersuisarneq ajornaatsuinnaaneq ajormat, taamaaliornikkummi kapuut mikinngitsoq pineqarmat uumasumullu atortumik allarluinnarmik ikkussisoqarnera pineqarluni. Eqqortumik kapisisoqarsimanngippat uumasooq pisariitsuunngitsumik suliarineqartussanngortussaavoq, soorlu pilattaaneq aqputigalugu imaluunniit nakorsaasersuinikkut.”* Tamanna pissutigerpiarlugu ataatsimiititaliap naatsorsuutigaa, kommunini akiuussutissiinnermut piginnaatitsineq ilinniartitaanermik aaqqissuulluakkamik tungaveqassasoq, ilinniagaqartussatullu inassutigineqartut nalilerneqartassasut, kiisalu ilinniartitaanerit ingerlanneqarsinnaanerat sioqqullugu piginnaatitsissutillu tunniutinnginnerani ikaarsaariartoqaratarsinnaaneranani chip-imik nalunaaqutsiisarneq ingerlanneqassanngitsoq.

5.4. Akiuussutissaliineq aamma nalunaaqutsiineq

Siunnersuummi § 21, imm. 2 naapertorlugu, qimmeq, tassanilu qimmeq qimuttoq savallu qimmia, ukiumi siullermi pingasoriarlugu akiuussutissamik kapineqassaaq, taassumalu kingorna ukiut pingasukkaarlugit aamma akiuussutissamik kapeqqinneqartassalluni. § 21, imm. 3 naapertorlugu akiuussutissamik kapuinerit nalunaaqutsersuinerillu uumasut nakorsaattut ilinniarnisimasumit imaluunniit qimminut akiuussutissanik kapuisinnaatitaasumit taamaallaat ingerlanneqarsinnaapput.

Taamaalillutik Naalakkersuisut siusinnerusukkut kaammattuutaannut najoqqutassiaannullu sanilliullugit siunnersuummi aalajangersakkat naapertuutinngillat. Assersuutigalugu Kalaallit Nunaanni Uumasunut Nakorsaqaarnermut Inuussutissalerinnermullu Oqartussaasut ull. 25. Januar 2016⁶ inassuteqarput, inassutigineqarporlu qimmiaqqat piaqqiarineqarnermik kingorna sap. ak. 12-t aamma sap. ak. 16-t qaangiunneranni qimmit nappaataannut akiuussutissalertarnissaat, akiuussutissallu suunera apeqqutaatinneqarluni ukiumoortumik

⁶ Namm. Oq.-nit tusagassiorffinnut nalunaarut 25.01.2016-meersoq: Qimmit 20-t qimmit nappaataannik toqusut.

ukiulluunniit pingasukkaarlugit akiuussuseqqinneqartassallutik. Kiisalu ull. 29. januar 2016⁷ taaneqarpoq, qimminik kapuuisartut tunillaassuisinnermut mianernartoqarnera pissutigalugu akiuussutissamik nammineerlutik kapuuisinnaanngitsut. Taarsiullugu qimminik kapuuisartut qimminik piginnittunik ataasiakkaanik qanoq akiuussutissaliinissamut kapuuisarnermillu ilitersuuneqartassapput.

Tamatuma malitsigisaanik akiuussutissaliisarneq pillugu siunnersuutip aalajangersagartaanut aalajangersaanermut tunngavigineqartut Naalakkersuisunit nassuiaatigineqarluarsinnaagaluarput nassuiaatigisariaqaralutilluunniit. Naak qimmip peqqissusaanut atugarissaarneranullu illersuinissaq sapinngisaq malillugu pitsaanerpaaq isumannaarniarlugu Naalakkersuisut aaqqissuussinermut aalajangiisimanerat ataatsimiititaliamit tatiginartinneqaraluartoq, Naalakkersuisut taamatut toqqaasimanertik tunngavilersortuarsinnaasariaqarpaat. Tamanna pisariaqaraluarpoq, sammisarmi assigiinngitsutigut isummorsorfigineqarsimasoq isumaqarnarmat⁸, Naalakkersuisummi isummaminnik aamma allanngortitsisimagunarmata. Tassunga atatillugu ataatsimiititaliap maluginiarpaa, Naalakkersuisut kingornatigut ilisimatitsisimasut, "*Akiuussutissamik kapuineq akiuussutissalerisunit akuerisaasunit inassutigineqartut tunngavigineqarput, aamma kapuutissamik tuniniaasoq Merial suleqatigalugu isumasiorneqarlunilu pivoq*", tamannalu ataatsimiititaliamit tusaatissatut tiguneqarpoq.

Ulloq 29. januar 2016 tusagassiorfinnut nalunaarummi Naalakkersuisut taavaat pinartoqarnera eqqarsaataasoq, tunngaviusorlu tassaasoq "*Qimmit pinartumik nappaateqalersillugit qimminut allanut tunillaassuinissaat sapinngisaq tamaat pinaveersaartinneqartariaqarpoq, tunillatsittut ikinnerpaarpaatinniarlugi*", tassungalu atatillugu pissutsit pissusissamisoorneranni tunillaassuussinnaanermut aarleqquteqarneq taama annertutiginaviannikkaluarpoq, taamaattumillu "*Qimmillit namminneerlutik qimmiminnut akiuussutissamik kapoorimmata qimmilerisut imannguaannaq qimmit attuusarpaat*". Tamanna tunngavigalugu Naalakkersuisut isumaqarput tusagassiorfinnut nalunaarummi imaritinneqartoq siunnersuummilu § 21, imm. 2 imminnut assortuutinngitsut. Siunnersuummi aalajangersakkat pinartoqarnerani atorneqartassanngitsut Naalakkersuisut isumaqarpata imaluunniit siunissami pinartunik pilertoqarnissaa Naalakkersuisunit naatsorsuutigineqanngitsoq⁹ naalakkersuisunit isumaqarfigineqarpat, tamanna ataatsimiititaliap paasiuminaatsippaa. Qanorluunniit pisoqassagaluarpat ataatsimiititaliap malugisinnaavaa aalajangersakkami "pinartumik" aamma "nalinginnaasumik" pisut immikkoortinneqarsimannginnerat, taamaattumillu ataatsimiititaliap naatsorsuutigaa,

⁷ Namm. Oq.-nit tusagassiorfinnut nalunaarut 29.01.2016-imeersoq: Akiuussutissat Saqqamut Qeqertamullu annutissapput.

⁸ Tak. Namm. Oq. Tusagassiorfinnut nalunaarutaanni 2016-imi ull. 25/29 januarimeersut akiuussutissiinissamut inassutit pillugit, kiisalu Fødevarestyrelsenip nutaarsiaassaatai ull. 15. februar 2016.

⁹ Naliliineq – taamaattoqassappallu akiuussutissaleeratarsinnaanermut annertusisamut nalinginnaasumik nassuiaatini taaneqartunut (qupp. 6-imi) akерliusutut pissuseqarpoq, tassanimi qimmit nappaataannik parvovirusimillu annertuumik nappaalaleratartoqartillugu "pinartumik pisariaqartitsisoqartillugu" iliuseqarnissaq innersuussutigineqarmat.

siunnersuutip akuersissutigineqaratarsinnaanerani tamanna taamaallaat allaniillu ingerlanneqanngitsumik uumasut nakorasaanit iliniarsimasumit imaluunniit qimminik akiuussutissiinermut akuerisaasumit ingerlanneqartassasoq. Ataatsimiititaliap aalajangersakkamut nassuiaatit innersuussutigerusuppai, tassani taaneqarmat: *“Taamaalillutik uumasut nakorsaat ilinniarsimasoq qimminilluunniit akiuussusersuisartut Naalakkersuisunit akuerisaasut inatsimmi uani aalajangersakkat malillugit taamaallaat qimminik akiuussusersuisinnaallutillu nalunaaqutsersuisinnaapput.”*

5.5. Pinngitsaaliissummik toqutsisarneq

§ 21 a, imm. 1 malillugu pinngitsaaliissummik akiuussutissaliineq, nalunaaqutsiineq nalunaarsuinerluunniit ingerlanneqarsinnaanngippata, § 21 a, imm. 2 malillugu kommunalbestyrelsip suliniutigissavaa, qimmip tassungalu atatillugu qimmip qimuttup savallu qimmiata piginnittup akiligaanik piginnittumullu taarsiissutitaqanngitsumik toqunneqarnissaa.

Qimmimik piginnittup akiuussutissaliinermut nalunaaqutsiinermullu aaqqissuusineq akerliuffigaluarpagu, naallu pisortani oqartussaasut qularnanngitsumik taamatut inatsimmut tunngavissinneqarnissaat pisariaqarunaraluartoq ataatsimiititaliap paasilluarsinaagaluarlugu, ataatsimiititaliaq isumaqarpoq, tamanna ingasattumik alloriarnerussasoq. Taamaattumik paatsoortoqaqqunagu aalajangersakkallu nassuiarneqarneranut atugassatut ataatsimiititaliaq isumaqarpoq, qimmip toqunneqarnissaanut aalajangiineq pisortat aqutsineranni tunngaviliussat isiginiarlugit aamma naligiisitsinissamik tunngaviit isiginiarlugit qimmimik toqutsinissamik aalajangiinissaq ataatsimiititaliamit isumaqatiginartinneqarpoq. Qimmerli toqunneqartinnagu pineqaatissiinerit sakkukinnerusut allat periarfissaanerat taamaalillutik ugartorneqartariaqartut ugartorneqaqqaartariaqarput. Nassuiaat taanna aamma nalinginnaasumik nassuiaatinut naapertuuttuvoq.

Nalinginnaasumik nassuiaatini (qupp. 3-mi) taaneqarpoq, qimmit nappaataat aamma parvovirus tunillaatiasuararsuusut, taamaattumillu qimmeq ataaseq tunillanneqarsimariarpat tunillaassuunneq sukkasuumik siaruaattartoq. Nassuiaatit malillugit qimmeq akiuussuserneqarsimasoq tunilanneqarnissamut aarlerinartorsiunnginnerussaaq, tassungalu atatillugu uumaannarnissaminut periarfissaqarnerulluni, kisannili akiuussutissiineq tamakkiisumik (100 %-imik) isumannaarisinnaanngilaq. Tamanna tunngavigalugu qimmip akiussuserneqarsimasup, nalunaaqutsikkap nalunaarsorneqarsimasullu pinngitsaaliissummik toqunneqarsinnaanera pillugu Naalakkersuisut paasissutissiinnissaanut ataatsimiititaliaq qinnuteqarsimavoq. Tassunga atatillugu Naalakkersuisut ima akissuteqarput:

”Qimmeq peqqissoq nalunaaqutserneqarsimasoq aamma nalunaarsorneqarsimasoq, maannakkut allannguutissatut siunnersuutigineqartoq naapertorlugu pinngitsaalillugu toqunneqarsinnaanngilaq. Qimmeq akiuussutissamik kapitinneqarsimasoq aamma nalunaaqutserneqarsimasoq takuneqarsinnaasumik nappaateqartoq qimmit qimuttut kiisalu qimmeqarneq qitsuuteqarnerlu pillugit Inatsisartut peqqussutaat paragraf 25 immikkoortoq 2

aamma paragraf 26 naapertorlugu toqunneqarsinnaavoq. Naalakkersuisut pilersaaruteqanngillat qimmeqatigiinnik peqqittunik toqutitsisassallutik, sumiiffinni tuniluuttumik napparsimasoqaraluarpat napparsimasoqanngikkaluarpal-luunniit. Nappaat tuniluuttoq pinaveersaartinneqarsinnaavoq qimmit immikkut mattullugit inissinneqarpata, qimmerluunniit ataasiakkaat tunillaassuippata mattunneqarsinnaallutik.”

Akissut ataatsimiititaliamit tusaatissatut tiguneqarpoq. Taamaalilluni ataatsimiititaliap tatiginartippaa Naalakkersuisut apeqummik sukumiisumik isumaliutersuuteqarsimanerat, naak aalajangersakkanut ataatsiakkaanut oqaaseqaatini taaneqaraluartoq, qimmit qimuttut savallu qimmii “*qimminit allanit immikkoortinneqarsinnaanatik*”.

5.6. Nunatta aningaasiviata aningaasartuutai

Siunnersuummi § 21 c naapertorlugu qimmit qimuttut savallu qimiisa akiuussuserneqarnerannut nalunaaqutserneqarnerannullu aningaasartuutit Nunatta Aningaasivianit akilerneqassapput, akerlinganilli qimminut allanut aningaasartuutit piginnittumit akilerneqassallutik. Taamaaliortoqarpoq qimmit qimuttut savallu qimmii immikkut aarlerinartorsiortinneqarsinnaasut akornittutut nalilerneqarmata, taamaattumillu immikkut illersorneqartariaqarlutik, kiisalu qimmit qimuttut savallu qimmii pigineqartut nalinginnaasumik ima amerlatigisarmata akiuussutissaliinissamut nalunaaqutsiinissamullu pisussaaffiliineq aningaasartuutininik amerlasuunik kinguneqarsinnaassarmat.

Qimminut qimmeqarfinniittunut aamma savaateqarfimmiittunut akiuussutissaliinermut aningaasartuutit Nunatta Aningaasivianit akilerneqartarnissaannut Nappaammik perlerornermik (rabies) akiuiniarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 22, 17. september 1997-imeersoq tunngaviliunneqarmat ataatsimiititaliap nuannaarutigaa. Tassungalugu atatillugu qimmit taakku nunatsinni piorsarsimassutsikkut kingornutassat eriagisariaqartut ilaattut nakkutigineqarnissaat attatiinnarneqarnissaallu naalakkersuinikkut annertuumik kissaateqartoqarnera tunngavigalugu.

Ataatsimiititaliarli isumaqarpoq, qimminik nalinginnaasunik qimmiuteqarneq arlaatigulluunniit qimuttunik savallu qimmiinik qimmiuteqarnermit akisussaaffimmik annertunerusumik nassataqanngitsoq. Qimminik nalinginnaasunik qimmiuteqartup akiussutissaliinermut nalunaaqutsiinermullu ilaatigut aningaasartuuteqareersimaneranik naatsorsuuteqarneq pissutigalugu, taamaalillutillu taakku (annertunerusumik annikinnermilluunniit) ingerlaannaq aningaasartuuteqartussaataasinnaanerannik tunngavilersuut ataatsimiititaliap peqatigisaanik akuersaaruminaatsippaa.

Siunnersuutip uuma ilusilerneranut tunngaviliussaasut ataatsimiititaliap akuersaarnartippai, taamaakkaluartorli taartaasinnaasumik aningaasalersueriaatsimik katiterisoqarnissaa periarfissaannginnersoq isumaliutigineqassasoq ataatsimiititaliap pissutissaqartippaa, tassuunakkut qimminik qimuttunik savallu qimmiinik piginnittut qimmit qimuttut savallu qimmiisa akiuussuserneqarnissaannut nalunaaqutsernissaannullu akisussaaqataanerannik

isumannaarineq itinerusumik naqissuserneqassammat. Tamatuma malitsigisaanik ataatsimiititaliaq isumaqarpoq, § 21 a, imm. 1-imi pinngitsaalilluni akiuussutissaliinermut, nalunaaqutsiinermut nalunaarsuinernullu tunngasup oqaasertaasa allanngortinnissaat isumaliutigineqarsinnaasoq. Taamaalilluni ataatsimiititaliap naammaginarinngilaa, aalajangersagaq ima paasineqassappat, qimminik qimuttunik piginnittoq akiuussutissaliinissamut, nalunaaqutsiinermut nalunaarsuinernullu akerliussagaluarpas, taava akiuussutissaliinissamut, nalunaaqutsiinermut nalunaarsuinernullu aningaasartuutit Nunatta Aningaasivianit suli akilerneqartassasut. Taamaattumik ataatsimiititaliap kaammattuutigaa, aalajangersakkami ilanngunneqassasoq pinngitsaaliinermik akiuussutissaliineq, nalunaaqutsiineq nalunaarsuinerlu *“piginnittup akiligaanik”* pisassasoq. Ilangussineq Nappaammik perlerornermik (rabies) akiuiniarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni aalajangersakkanut naapertuuttut isumaqarfigineqarpoq¹⁰, ataatsimiititaliarlu isumaqarpoq, qimminik qimuttunik savallu qimmiinik piginnittoq inatsisip aalajangersagartaannik malinnissamut annertunerusumik maligassiuinissamik tamanna kinguneqassasoq.

§ 21 c, imm. 1-mut aalajangersimasumik oqaasertaliinermut atatillugu, ataatsimiititaliap oqaatigissallugu pissutissaqartippaa, ataatsimiititaliap isumaa malillugu aalajangersagaq ima paasineqarsinnaammat, qimminut tamanut qimmit nappaataannut aamma parvovirusimut akiuussutissaliinermut aningaasartuutit Nunatta Aningaasivianit akilerneqartassasut, tassungalu ilaallutik qimminik qimuttunik savallu qimmiinik nalunaaqutsiinermut aningaasartuutit¹¹.

Aammattaq isumaqarnarsinnaavoq nalinginnaasumik nassuiaatini (qupp. 6-imi) oqaasertaliineq ima paasineqarsinnaasoq, Naalakkersuisut annertusisamik akiuussutissaliinissamut aqqissuussinermut akuersippata innersuussippatalu aningaasartuutit Nunatta Aningaasivianit akilerneqartassasut. Oqaasertaliinermi qimmeqatigiiaat assigiinngitsut pillugit immikkoortitsisoqanngilaq, akerlinganilli taaneqarpoq: . *“Taamatut ikiuiniarnermi qimmimik tigumminnittup akiuussutissanut akiliinissaa imaluunniit akissaqalernissaa utaqqeqqaarneqarsinnaanngilaq. Pisuni taama ittuni ingerlaannartumik suliniuteqartoqartariaqarpoq, taamaassappallu tamanna aatsaat pisinnaavoq Nunatta karsia tassunga aningaasartuutinut akiliippat”*

Aataatsimiititaliap allakkatigut apeqqutaanut akissummi Naalakkersuisut nalunaarput, ataatsimiititaliap nalilersuineri Naalakkersuisunit isumaqatiginartinneqanngitsut, tamannalu ataatsimiititaliap tusaatissatut tiguaa. Ataatsimiititaliarli isumaqarluinnarpoq siunnersuutip

¹⁰ Tak. Nappaammik perlerornermik (rabies) akiuiniarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 22-imi, 17. september 1997-imeersumi § 16, imm.2.

¹¹ Paatsoortoqqunagu tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq, inatsisip siunertai pillugit ataatsimiititaliaq soorunami paasinnimmat, taamaattorli ataatsimiititaliaq isumaqarluinnartoq, siunnersuummi § 21 c, imm. 1 (kiisalu aalajangersakkamut oqaaseqaatit tassunga ilaasut) immikkorluinnaq atuaraanni siunnersuummili allat pineqaratik, tamanna assigiinngitsunik paasineqarsinnaasoq.

aalajangersagartaanut nassuiaanerit pillugit qularnangitsumik apeqqusiisoqarsinnaatillugu, aalajangersakkat immaqa erseqqissaavigineqarsinnaanerit erseqqissartariaqarnerallu Naalakkersuisunit isumaliutigissallugu pissutissaqartoq.

5.7 Siunnersuutip atortussangortinneqarnissaa.

Qimmit qimuttut kiisalu qimmeqarneq qitsuuteqarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaata allangortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaattut siunnersuut taaneqartut naapertorlugit ull. 1. Januar 2017 atortussangortinneqassaaq.

Tassunga atatillugu Naalakkersuisut ima paasissutissiippat, *“Pilersaarusiornissamut piareersartoqalereerpoq, suliniutigineqartulli aningaasaliissu-tigineqartussat, pisariaqartumik aningaasanik amerlanerusunik pisariaqartitsisut siunnersuutip akuerineqarnissaanut utaqqimaarneqartariaqassapput”*, tassungalu atatillugu 2017-imut Aningaasanut Inatsisip akuerineqarnera. Nangeqqillugu oqaatigineqarpoq: *“Piaartumik suliniartoqartariaqarpoq, tuaviuunneqassanngilarli, tuaviuunneqarpallaarpat suliniutigineqartoq isumannaatsumik illersorneqarsinnaasumillu tunngavilerneqanngitsoorneqarsinnaammat, siunissami atorineqarsinnaanani”*. Taamatullu isumaqarneq ataatsimiititaliamit ilalernartinneqarpoq.

Tassunga atatillugu ataatsimiititaliap maluginiarpaa, akiuussutissiinermut nalunaaqutsersuinissamullu siunnersuutigineqartut annertungaatsiartumik suliassaqarfussasut, imaammami aaqquussuusinermut atasumik ilaatigut toqutsisarneq pillugu nalunaarut sularineqassasoq kiisalu akiliisitsisarneq pillugu katalogiortoqartussaasoq, aamma qimmit, akiuussutissaliinerit aamma nalunaaqutsersuineq pillugit nalunaarsuinissamut atugassatut paasissutissanik aaqquussuusinikkut katersivimmik ataatsimoorussamik pilersitsisoqartussaalluni. Tamtuma saniatigut qarasaasiamut atortorissaarut chip elektroniskiusoq toqqarneqartussa¹² sorliussanersoq aalajangerneqartussaavoq, tamatumalu kingorna pisiarineqartussaalluni kommuninullu siaruuaneqarluni, peqatigisaanillu qimminut akiuussutissiisartutut kommuninit innersuussutigineqartut ilinniartitaanerit aaqquussuunneqassalluni ingerlanneqassallunilu.

Nalinginnaasumik nassuiaatit malillugit (qupp. 5-imi) toqutsisarnermut tunngasunik nalunaarut piffissami tassani siunnersuutigineqartup atuutilerfissaani saqqummiunneqassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Taamaattorli piareersaatit killiffippiaat paasisaqarfigissallugu periarfissaasimangilaq. Tassungalu atatillugu ataatsimiititaliaq naalakkersuisunik isornartorsiuissalluni pissutissaqarpoq, ataatsimiititaliarmi isumaqarmat naalakkersuisut ataatsimiititaliap allakkatigut apeqqutaanut sukumiinerusumik akissuteqarsinnaagaluartut

¹² Chip-imik elektroniskiusumik nalunaaqutsiinerit atatillugu ataatsimiititaliap allakkatigut aoeqqutaasa nr. 9-p akineqarnerani Naalakkersuisut ilisimatitsippat, Naalakkersuisunit EU-mi inatsisit aamma ISO-standardit atussallugit naatsorsuutigigaat, kisiannili ISO-standardit Kalaallit Nunaannut pissutsinut (assersuutigalugu sila pillugu unammilligassanut) naleqqussarnissaannut pisariaqartitsilersinnaaneq nangaassutigineqarluni.

aamma akissuteqartariaqartut. Ataatsimiititaliap taamaalilluni naatsorsuutiginaassavaa, ulloq atortussanngortitsiffimmut atatillugu (assersuutigalugu) paasissutissanik aaqquissuussinikkut ataatsimoorussamik katersivimmik pilersitsinissaq atortuulersitsinissarluk piffissamik qanoq siviutigisumik atuiffiussanersoq naalakkersuisunit qanoq isumaliutigineqarsimanersoq, kiisalu akiuussutissat aamma qarasaasiaq atorlugu chip-it elektronisskiusut pisiarineqarnissaannut siaruaannissaannullu atatillugu.

Paasissutissanik allanik peqatoqartinnagu ataatsimiititaliaq isumaqarpoq inatsip atortussanngortinneqarnissaanut ulluliinissaq apeqquissallugu tunngavissaqarpassittoq. Taamaalilluni ataatsimiititaliap paasinikuuaa, 2017-imut aningaasanut inatsit ull. 15. November pingajussaaneerseqassasoq, tassa imaappoq akiuussutissanik nalunaaqutsersuinerlu pillugit aaqquissuussinerup atuutilernissaa sap. ak.-sa arfinillit missaaniittut sioqqullugit. Ataatsimiititaliap qularnartoqartippaa, (allaqqussassaangitsumik) piffissaliinerup sivikitsuinnaap ingerlanerani tamakkiisumik aaqquissuussinerup atorpeqalersinnaanissaa, tamannami aamma nalliuttorsuarnit akimmisaartinneqassammat. Tamaattumik ataatsimiititaliaq Naalakkersuisunut kaammattuivoq, ikaarsaariarfimmi aalajangersakkamik ilanngussisoqassasoq imaluunniit inatsisip atuutilerfissaata allanngortinneqarnissaanik.

5.8. Siunnersuutip nutserneqarnera

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliaqarnerminut atatillugu maluginiarsimavaa, siunnersuutip kalaalisut qallunaatullu oqaasertai ilaatigut imminnut naapertuutinningsut.

Ataatsimiititaliap tamanna Naalakkersuisunut saqqummiussimavaa, kiisalu nuserneranut tigussaasunik allannguutissanik siunnersuuteqarsimalluni¹³. Naalakkersuisut taakkununga atatillugu nalunaarput, naqqiissutissat siunnersuutit Naalakkersuisunit isumaqatiginartinneqanngitsut. Tamatumaa malitsigisaanik ataatsimiititaliap akuersaarnartippaa, kalaalisut oqaatsini assigiinngitsunik oqariartaaseqarmat taggiseqarlunilu, ilaatigullu oqaatsit aalajangersimasut nutseruminaattarmata, ilaatigullu immaqa assigiinngitsunik oqaasertalerneqarsinnaasaraluartunik. Taamaattorli ataatsimiititaliap kaammattuutini attatiinnarpai, tassami allannguutit itigartinnerinut Naalakkersuisut annertunerusumik pissutissaqartitsinatillu tunngavissiisimannngimmata.

Ataani innersuussutigineqartut naapertorlugit siunnersuutip kalaalisut oqaasertaanut allannguutissat siunnersuummik Naalakkersuisut saqqummiussequneqassasut ataatsimiititaliaq pissusissamisoortippaa:

”Qimmimik tigumminittoq” allanngortinneqassaaq imaalillugu ”qimmimik piginnittoq”

”Savaatillillu qimmiinik” allanngortinneqassaaq imaalillugu ”savallu qimmiinik”

”Tigumminittup” allanngortinneqassaaq imaalillugu ”piginnittup”

¹³ Takukkit ataatsimiititaliap allakkatigut apeqquataanni nr. 19, ilanngussallu tapiliunneqartut.

”Savaatillilluunniit” allanngortinneqassaaq imaalillugu ”savalluunniit”

5.9. Siunnersuummi oqaatsit atorpeqartut

Qimmit qimuttut kiisalu qimmeqarneq qitsuuteqarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 18-imi, 30. oktober 1998-imeersumi qimmiuteqarnerit qitsuuteqarnerillu suulluunniit pineqarput – inuussutissarsiornermut atornerat atorpeqannginerallu apeqqutaatinnagu.

Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkani oqaaseq ”qimmit” atorpeqarpoq, taannalu qimminut suugaluartunulluunniit ataatsimut taaguutaavoq, tamatumalu malitsigisaanik aalajangersakkami allamik immikkut saqqummiussisoqarsimatinnagu aalajangersakkani tunngaviatigut qimmit qimuttut aamma savat qimmii ilaapput. Inatsisartut inatsisaata 2010-mi aamma 2011-imi allanngortinneranni tamanna allanngorsimarpasinngilaq.

Taamaakkaluartorli allannguutissatut siunnersuummi uani innarsuutigineqartut tassaapput ”qimmit aamma qimmit qimuttut savallu qimmii”, taamaattumillu allannguutissatut siunnersuummi aamma oqaatsinik nutaanik atuilertoqassasoq isumaqarnarpoq, tamannalu taamaalilluni Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkat sinnerinut naapertuutinngilaq, ajornerpaamillu pisoqassagaluarpasit aalajangersakkat nassuiarneqarnerinut paatsuungalersitsisinnaalluni. Ima paasineqassaaq oqaatsit ”qimmit aamma qimmit qimuttut savallu qimmii” inatsisip aalajangersagartaasa ilaanni atorpeqarnera qularutitsilersinnaavoq, tassami oqaatsip ”qimmit” inatsimmi aalajangersakkani allani atorpeqarnerani qimmit qimuttut aamma savap qimmii ilaatinneqarnerisut qularutigineqarsinnaammat.

6. Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunissai

Siunnersuutip nalinginnaasumik nassuiaatitai (qupp. 12-miittut) naapertorlugit piffissami 2017-imiit 2020-mut siunnersuummut 10,2 mio. kr.-nik aningaasartuuteqartoqassaaq, taakkunaniillu akiuussutissiinermik nalunaaqutsersuinerullu aaqqissuusinermi ukiumi siullermi (2017-imi) 4,5 mio. kr.-t atornissaat naatsorsuutigineqarluni. Aaqqissuusinerup attatiinnarnissaanut piffissami 2018-miit 2020-mut taamaaqataanik piffissami 2021-imiit 2023-imut aningaasartuutit aamma taakku aningaasartuutaanissaat naatsorsuutigineqarpoq. Tassa imaassaaq 5,7 mio. kr.-t missaaniittut. Konto Pingaarneq 50.01.01 tunngavigalugu Kalaallit Nunaanni Uumasunik Nakorsaqaqarnermut Inuussutissalerinermilu Oqartussanut aningaasaliissutit qaffaavigineqarnerisigut aningaasalersuinissamut pisariaqartitsineq matussuserniarneqassaaq.

Ataatsimiititaliap maluginiarpa Inatsisartut Siulittaasoqarfianit ilusiliinissamut piumasaqaaatit naapertorlugit siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunissai Naalakkersuisunit nassuiaatigineqarsimasut, allatullu naliliinissamut ataatsimiititaliaq pissutissaqanngilaq. Paatsoortoqaqqunaguli ataatsimiititaliap taassavaa, ataatsimiititaliap allakkatigut apeqqutaanut akissummi uumasut nakorsaanic nutaamik

atorfinititsisoqareersimanersoq¹⁴ ataatsimiititaliamit paatsuunganartinneqarmat. Taamaaliortoqarsimassappat tamanna aningaasaliissutit annertussusiannut sunniuteqarsinnaavoq, tamannalu Aningaasanut Inatsit atorlugu Naalakkersuisunit matussuserniarneqartussaavoq.

7. Ataatsimiititaliap inassutai

Ataatsimiititaliap kaammattuutigaa, pingajussaarineq sioqqullugu qulaani pineqartumi imm. 5.8-mi allaaserineqartutut siunnersuutip kalaallisut oqaasertaanik allanngortitsinissamat Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuummik saqqummiussissasut, kiisalu aappassaaneerneqarneranut akissuteqaatiminnut atatillugu Naalakkersuisut ilisimatitsissasut ataatsimiititaliap kaammattuutai Naalakkersuisunit akuersaarniarneqarnersut.

Ataatsimiititaliap isumaqatigiittup taama oqaaseqarluni siunnersuut **akuerineqassasog inassutigaa.**

¹⁴ Takuuk ataatsimiititaliap allakkatigut apeqqutaanut nr. 16-imut akissut, tassani taaneqarpoq "Uumasut nakorsaasa suliassaasut tunngavilerneqareerpoq".

3. november

UKA 2016/124

Taamatut oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni Ataatsimiititaliap siunnersuut aappasaaniigassanngortippaa.

Karl-Kristian Kruse
siulittaasoq

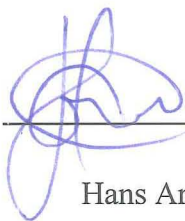
Michael Rosing
siulittaasup tullia

Ane Hansen

Jess Svane

Villy Olsvig

Hans Aronsen

Henrik Fleischer

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu
Naalakkersuq Nikolaj Jeremiassen
/MAANI

Ulloq: 3. oktober 2016

J.nr.: 01.36.01.03-00068

Allakkatigut apeqqutit: Qimmit qimuttut kiisalu qimmeqarneq qitsuuteqarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaannut allannguutissatut Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut (UKA 2016/124).

Qimmit qimuttut kiisalu qimmeqarneq qitsuuteqarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaannut allannguutissatut Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut pillugu ataatsimiititaliap suliaqarneranut atatillugu apeqqutit isummersuutillu uku pillugit Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisup allakkatigut isummernissaa Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu ataatsimiititaliap qinnutigaa:

1. § 37 aallaavigalugu apeqqutininut nr. 2016-27-imut aamma nr. 2016-35-imut akissutit naapertorlugit qimmit nappaataannut sunniuteqarluartumik sukumiisumillu pitsaaliunermit pinngitsoorani akiuussutissanik kapisisoqartarnissaanut pilersaaruteqarneq aammalu qimminik qimuttoqartarnermi periaatsit nalilersoqqinnerat tunngavigalugit. Naalakkersuisunit paasissutissiissutigeqquneqarpoq (siunnersuutip uuma saniatigut) qimmit nappaalalersarnerat pitsaaliorniarlugu iliuusissanik Naalakkersuisut sunik ingerlatsiniarnerut.
2. § 21 a, imm. 1-imi "tigumminnittup akiligaanik" ilanngussinissamut iluaqutit ajoqutillu pillugit Naalakkersuisut nassuiaaquneqarput. Ilanngussineq taanna takuinnarlugu Nappaammik perlerornermik (rabies) akiuiniarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussaaf nalunaarutaanni § 16, imm. 2-mut naapertuuttutut isumaqarfignarpoq.
3. Nappaammik perlerornermik (rabies) akiuiniarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni § 16 naapertorlugi qimuttoqarfiusuni savaateqarfiusunilu aamma uumasunik nujuartanik akiuussutissiinermi aningaasartuutit Nunatta Aningaasivianit akilerneqassapput. Naalakkersuisunit paasissutissiissutigeqquneqarpoq aalajangersagaq taanna inatsimmik sumik tunngaveqarnersoq.
4. Naalakkersuisut akiuussutissiinermut annertusisamut innersuippata akuersippatalu (§ 21 b) nassuiaatit nalinginnaasut malillugit (qupp. 5-imi) aningaasartuutit Nunatta

Aningaasivianit akilerneqassapput. Inatsit suna tunngavigineqarnersoq siunnersuutip suani allaqqasoqarpa?

5. § 21 c, imm. 1-p oqaasertalerneqarnera ima paasineqarsinnaavoq qimmit qimuttut savallu qimmiisa nalunaaqutserneri ilanngullugit qimminut tamanut akiuussutissiinermit aningaasartuutit Nunatta Aningaasivianit akilerneqassasut. Taamatut paasinnaaneq nassuiaatini nalinginnaasuni tunngavilersorneqanngilaq – akerlinganilli. Paatsoortoqaqqunagu Naalakkersuisunit uppernarseqquneqqarpoq qimminut qimuttunut savallu qimmiinut akiuussutissiinermit nalunaaqutsiinerminullu aningaasartuutit taamaallaat Nunatta Aningaasivianit akilerneqartassasut, qimminullu allanut akiuussutissiinermit nalunaaqutsiinerminullu aningaasartuutit piginnittumit akilerneqartartussaasut.
6. Siunnersuutip siullermeerneqarnerami akiuussutissiinermit nalunaaqutsiinerminullu ingerlatsinernut Nunatta Aningaasiviata ilaatinneqarnissaata annertusineqarnissaa anikillisinneqarnissaalu pillugit tunngavilersuisoqarpoq. Iluaqutit ajoqutillu pillugit Naalakkersuisut nassuiaaqquneqarput, ilanngunneqassaarlu aningaasatigut kingunerisassai, uku atorineqassappata: (a) qimmit qimuttut savallu qimmii kisiisa pinnagit qimmit tamaasa akiuussuserneqarnerannut nalunaaqutserneqarnerannullu Nunatta Aningaasiviata akiliisarnissaani, (b) qimminut ataasiakkaanut ukiunik sisamanik¹ akiuussutissiinissamat aqqissuussinerup ingerlanneqarnissaanik sivirususiliilluni qimminut qimuttunut savallu qimmiinut killiliilluni Nunatta Aningaasiviata aningaasartuutit matussusiisarnissaa, tamatumalu kingorna akiliissusaatitaanerup piginnittumiilernissaa.
7. Naalakkersuisunit paasissutisiissutigeqquneqarpoq qimmeq, tassanilu qimmeq qimuttoq imaluunniit savat qimmiat akiuussutissinneqarsimasoq, nalunaaqutserneqarsimasoq aamma nalunaarsorneqarsimasoq pinngitsaaliissummik toqunneqarsinnaanersoq – taamaappallu (a) suut tunngavigalugit, aamma (b) inatsit suna tunngavigineqarnersoq siunnersuutip suani allaqqasoqarpa? Sumiiffimmi tunillaassuiffiusumi qimmeq akiuussutissinneqarsimasoq, nalunaaqutserneqarsimasoq aamma nalunaarsorneqarsimasoq tuniluunneq pinngitsoorniarlugu pitsaaliuinertut assersuutigalugu pinngitsaaliissummik toqunneqarsinnaassava?
8. Apeqqutit arfineq aappaata malitsigisaanik aamma Nappaammik perlerornermik (rabies) akiuiniarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussaata nalunaarutaanni § 13 tunngavigalugu Naalakkersuisut qanoq isumaqarnerat paasissutisiissutigeqquneqarpoq, taarsiissuteqarneq pillugu aalajangersagaq siunnersuummi matumani ilanngunneqartariaqannginnersoq, tamatumani tassunga atatillugu iluaqutit ajoqutillu.
9. Naalakkersuisunit paasissutisiissutigeqquneqarpoq, qarasaasiakkt atororissaarut (chip) atorlugu nalunaaqutsersuinermit atatillugu EU-mi inatsisiliornerit assingusut atuuttullu apeqqutaatinneqassanersut. Tamatumani qimmip arlaleriaraluni qarasaasiakkt atororissaarut (chip) atorlugu arlaleriartumik nalunaaqutserneqarnissaa pinngitsoortinniarlugu – takuuk Fødevarestyrelsen-imit tusarniaanermit akissutit.

¹ Ima paasineqassaaq ukiumi siullermit akiuussutissaliinermit pingasunut aningaasartuutit Nunatta Aningaasiviata akiliisarnissaa, ilaatinneqarlunilu ukiut pingasut ingerlareerneranni akiuussutissaleeqqinneq (tak. akiuussutissaleeriaaseq uani: § 21, imm. 2-mi).

10. Nassuiaatit nalinginnaasut malillugit kommunit tamatumanilu KANUKOKA siunnersuummut tusarniaanermi akissummik nassiussisimangillat. Taamaattumik Naalakkersuisunit paasissutisiissutigeqquneqarpoq, siunnersuut pillugu Naalakkersuisut arlaatigut kommuninik oqaloqateqarsimanersut, taamaattoqarsimassappallu taamatut oqaloqatigiinnermi inerniliussat suusimanersut?
11. Naalakkersuisunit paasissutisiissutigeqquneqarpoq, qimmit nappaalalerneranni parvovirusillu tunillaassuutilernerani iliuuseqarnissamut upalungaasimanissamut maanna pilersaaruteqartoqarnersoq, taamaattoqanngippallu Naalakkersuisut taamaattumik suliniuteqarnissamut pilersaaruteqarnersut.
12. Københavni Kalaallit Nunaata Sinniisoqarfiata nittartaga malillugu Kalaallit Nunaannut qimminik eqqussinermut akuersissutinik taamaallaat tunniussisoqarsinnaavoq qimmit nappaataat aamma parvovirus pillugit akiuussutissiinermik uppersaat(-it) pigineqarpata. Naalakkersuisunit paasissutisiissutigeqquneqarpoq, inatsit suna tunngavigalugu akiuussutissiinermut piumasqaateqartoqarnersoq, aamma akiuussutissiinermut piumasqaat qanga atortuulersinneqarsimanersoq.
13. § 21, imm. 2 malillugu ukioq siulleq qimmeq pingasoriarluni akiuussuserneqassaaq, tamatumalu kingorna ukiut pingasukkaarlugit akiuussuseqqinneqartassalluni. Naalakkersuisunit paasissutisiissutigeqquneqarpoq, akiussutisseeriaaseq taannarpiaq suna tunngavigalugu toqqarneqarsimanersoq, tamatumanilu tamanna Namminersorlutik Oqartussat ulloq 25. / 29. januar 2016² tusagassiorfinnut nalunaarutaannut qanoq naapertortiginersoq.
14. Namminersorlutik Oqartussat tusagassiorfinnut nalunaarutaat 29. Januar 2016-imeersoq³ tunngavigalugu qimmilerisoq nammineerluni qimmit akornanni tunilaassuinissap aarlerinartoqarnera pissutigalugu akiuussutissanik kapisinnaassanngilaq. Qimmilerisoq qimmilinnut akiuussutissamik kapisinissamik ilitsersuisassaaq. Naalakkersuisunit nassuiaatigeqquneqarpoq, tusagassiorfinnut nalunaarut § 21, imm. 3-mut qanoq naapertortiginersoq, tassani allaqqammat akiuussutissaliinerit nalunaaqutsersuinerilluunniit uumasut nakorsaattut ilinniarnikumit imaluunniit qimminut akiuussutissaliisinnaatitaasumit taamaallaat suliarineqarsinnaasut.
15. Qimmiinnaanngitsut teriannissalli, amaqut uumasoaqatigiisullu qiminut ilaqutaasut qimmit nappaataannik eqqorneqarsinnaapput. Tamanna tunngavigalugu Naalakkersuisunit paasissutisiissutigeqquneqarpoq, qimmiinnaanngitsoq aamma qimminut qimuttuinnaanngitsoq savallu qimmiinnaanngitsoq uumaasunullu allanut qimmit nappaalalersarnerat pitsaaliorniarlugu Naalakkersuisut iliuuseqalersaarnersut, taamaattoqassappallu qanoq iliuuseqarniarnersut (takuukkit Nappaammik perlerornermik (rabies) akiuiniarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussa at nalunaarutaanni §§-it 15 aamma 16).

² Tusagassiorfinnut nalunaarut 25.01.2016-meersoq: Qimmit 20-t qimmit nappaataannik toqusut. Tusagassiorfinnut nalunaarut 29.01.2016-meersoq: Qimmit nappaataannik akiuiniarneq

³ Tusagassiorfinnut nalunaarut 29.01.2016-imeersoq: Akiuussutissat Saqqamut Qeqertamullu anngutissapput.

16. Inatsimmut allannguut ull. 1. januar 2017 atuutilissaaq. Tassunga atatillugu Naalakkersuisunit paasissutisiissutigeqquneqarpoq, inatsisip atortuulersinneqarnissaanut atugassanik Naalakkersuisut aamma kommunit piareersaanermi sumut killissimanersut – tamatumani aamma pineqarlutik qarasaasiakkut tunngavissap pilersinneqarnissaa, akiussutissanik aamma qarasaasiakkut atortorissaarut (chip) atorlugu nalunaaqutsersuutunik pisiniarnissaq, ilinniartitsineq, inuttassanillu piginnaatitsinerit il.il.
17. Apeqqutip 16-ip malitsigisaanik aamma § 37 aallaavigalugu apeqquummut nr. 2014/104-mut akissutip malitsigisaanik Naalakkersuisunit uppersaaqquneqarpoq § 21, imm. 3 aamma imm. 5 naapertorlugu akiussutissiineq aamma nalunaaqutsiineq inunnit piginnaatinneqartunit taamaallaat ingerlanneqartarnissaat. Tamatumani isumannaarniarneqarmat ilinniartitaanerit ingerlanneqarnissaat sioqqullugu aamma manna qimminut akiuussutiissiisinnatitaasut piginnaatitsissutinik tunineqannginneranni ikaarsaariarfioratarsinnaasumi akiuussutissiisoqannginnissaa imaluunniit nalunaaqutsiisoqannginnissaa.
18. Akiuussutissiinissamut nalunaaqutsiinissamullu aningaasartuutit pinngitsoorusullugit qimmit toquinnartariaqakkat qimmiutigineqarunnaartullu akiussutissiinermik aamma nalunaaqutsiinissamik piunasaqaatit tunngavigalugit amerlinissaasa aarlerinartoqarneranut Naalakkersuisunit nalileeqquneqarpoq.
19. Inatsisartut Nutserisoqarfianit ilisimatitsissutigineqarpoq, siunnerssuutip qallunaatuaa aamma kalaalisuaa imminnut naapertuutinngitsut. Tamanna tunngavigalugu oqaatsit atugaasut pillugit siunnersuut ilanngunneqartoq (Ilanngussaq 1) pillugu Naalakkersuisut isummeqquneqarput.

Qulaani apeqqutinut (kalaallisut/danskisut) allakkatigut akissutit ataatsimiititaliap allattaanut (gimsing@ina.gl) kingusinnerpaamik marlungornermi ull. 18. oktober 2016 nassiuteqquneqarput.

Qujareerluta.

Inussiarnersumik

Karl-Kristian Kruse

Ataatsimiititaliami siulittaasoq

ILUARSIISSUTISSATUT Inatsisartut Nutserisoqarfianit inassutit. INDSTILLING til ændringer fra Inatsisartuts Tolkeafdeling

Qimmit qimuttut kiisalu qimmeqarneq qitsuuteqarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutip kalaallisuuanut iluarsiisummik Naalakkersuisut ulloq 13. september 2016-imi nassiussipput (UKA 2016/124). Iluarsiiusst Inatsisartut Allattoqarfianni Nutserisoqarfimmit misissorneqarpoq. Siunnersuutip danskisuaa kalaallisuuvalu assigiinngissuteqartut nutserisoqarfimmit paasineqarpoq, taamaattumillu nutserisoqarfiup inassutigaa kalaallisuaa matuma kinguliani allassimasutut allanngortinneqassasoq.

- (1) Qimmimik tigumminnittoq; inassutigineqarpoq ima allanneqassasoq: Qimmimik piginnittup
- (2) savaatillillu qimmiinik; inassutigineqarpoq ima allanneqassasoq: savallu qimmiinik
- (3) tigumminnittup; inassutigineqarpoq ima allanneqassasoq: piginnittup
- (4) savaatillilluunniit; inassutigineqarpoq ima allanneqassasoq: savalluunniit

Kalaallisuaa iluarsisaq ilanngunneqarpoq, tassani allannguutit tungujortunngorlugit nalunaarneqarput.

Naalakkersuisut udsendte d. 13. september 2016 et rettelsesblad til den grønlandske version af forslag til ændring af Landstingslov om slædehunde samt hunde- og kattehold (EM2016/124). Tolkeafdelingen i Bureau for Inatsisartut har gennemgået rettelsesbladet. Tolkeafdelingen finder, at der er uoverensstemmelse mellem den danske og grønlandske version af forslaget, hvorfor tolkeafdelingen indstiller, at den grønlandske version ændres som nedenfor anvist:

- (1) Qimmimik tigumminnittoq; det indstilles at dette skrives således: Qimmimik piginnittup
- (2) savaatillillu qimmiinik; det indstilles at dette skrives således: savallu qimmiinik
- (3) tigumminnittup; det indstilles at dette skrives således: piginnittup
- (4) savaatillilluunniit; det indstilles at dette skrives således: savalluunniit

Vedlagt en tilrettet version af den grønlandske tekst, hvor ændringerne er markeret med blå.

Siunnersuut uunga: Qimmit qimuttut kiisalu qimmeqarneq qitsuuteqarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaata nr. xx, uu. qq 2016-imeersup allangortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaat.

(Inatsisitigut piunasaqaataasumik akiuussutissaliineq, nalunaaqutsersuineq nalunaarsuinerlu pillugit allannguutit)

§ 1

Qimmit qimuttut kiisalu qimmeqarneq qitsuuteqarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 18, 30. oktober 1998-imeersumi, Inatsisartut inatsisaatigut nr. 28, 18. november 2010-meersukkut kiisalu Inatsisartut inatsisaatigut nr. 23, 22. november 2011-meersukkut allangortinneqartumi, uku allannguutaapput:

1. § 4, imm. 1 ima oqaasertaqassaaq:

” § 4. Piunasaqaatit §§-ini 8, 12, § 21, imm. 8, §§-ini 22, 23-imi aalajangersarneqartut taakkuluunniit naapertorlugit malittarisassat aalajangersarneqartut malinneqarnissaat qularnaarniarlugu peqqussutit inerteqqutillu pisariaqartutut isigineqartut Naalakkersuinit nalunaarutigineqassapput.”

2. § 5 imatut oqaasertalerneqassaaq:

” § 5. Piunasaqaatit §§-ini 7, 9, 10-mi, aamma § 13, imm. 1-mi, §§-ini 15, 16, 19, § 21, imm. 1-3-imi aalajangersarneqartut taakkuluunniit naapertorlugit malittarisassat aalajangersarneqartut malinneqarnissaat qularnaarniarlugu peqqussutit inerteqqutillu pisariaqartutut isigineqartut kommunalbestyrelsinit nalunaarutigineqassapput.”

3. Kapitali 7-mut qulequtaq ima oqaasertalerneqarpoq:

”Nakkutilliineq, nalunaaqutsersuineq akiuussutissalersuinerlu”

4. § 21 ima oqaasertalerneqassaaq:

§ 21. Qimmimik piginnittup, tassungalu atatillugu qimuttunik savallu qimmiinik qimmiutillip qimmimut makku isumagisassarai:

- 1) qimmit nappaataannut parvovirusimullu piffissami aalajangersimasunik akiuussutissaliinernut Naalakkersuisut aalajangersagaannik malinnissalluni, aamma
- 2) atajuaannartussamik nalunaaqutserneqarlutillu ataasiakkaarlugit nalunaarsorneqassasut, akiuussuserneqannginneranni imaluunniit siullermik akiuussuserneqarnerannut atatillugu.

Imm. 2. Qimmeq ukiumi siullermi pingasoriarlugu akiuussuserneqassaaq, tamatumalu kingorna ukiut pingasukkaarlugit akiuussutissaleqqinneqartassalluni.

Imm. 3. Imm. 1 malillugu akiuussutissaliinerit nalunaaqutsersuinerilluunniit uumasut nakorsaattut ilinniarnikumit imaluunniit qimminut akiuussutissaliisinnaatitaasumit taamaallaat suliarineqarsinnaapput.

Imm. 4. Kommunalbestyrelsip nakkutigissavaa qimminut akiuussutissaliisinnaatitaasut uumasulluunniit nakorsaat pisariaqartitat naapertorlugit amerlassuseqartussat kommunimi atorfinitsinnissaat.

Imm. 5. Kommunalbestyrelsip inassuteqaateqarnera naapertorlugu kommunini qimminut akiuussutissiisartussat akuerisaasut Naalackersuisut ilinniartillugillu akiuussutissaliisinnaatitaasunngorlugit piginnaatissavaat.

Imm. 6. Qimmit kommunimi akiuussutissalernerqartut, nalunaaqutserneqartut nalunaarsorneqartullu pillugit nalunaarutiginninnerit Naalackersuisut piumasaqarnerisigut kommunalbestyrelsip nassiuttassavai.

Imm. 7. Qimmit aamma qimmit qimuttut savallu qimmiisa aamma qitsuit nakkutigineqarnissaat Naalackersuisut aallartissinnaavaat. Naalackersuisut nakkutiginninnerit atatillugu misiliutissanik tigooqqaallutillu katersisinnaapput, kiisalu immikkut nalunaaqutsersuillutik nalunaarsuillutillu.

Imm. 8. Qimmiutilik aamma qimminik qimuttunik savallu qimmiinik qimmiutilik kiisalu qitsuutilik Naalackersuisunut kommunalbestyrelsimullu pisuni imm. 7-mi pineqartuni akeqanngitsumik pisariaqarnera naapertorlugu ikiuutissaq.

Imm. 9. Imm. 6 naapertorlugu nalunaarutiginninnerit pillugit Naalackersuisut sukumiinerusunik malittarisassiorsinnaapput, aamma ilaatigut kommunalbestyrelsit paasissutissat suut nalunaarutigissaneraat kiisalu qanoq akulikitsigisumik nalunaaruteqartoqartarnersoq ilanngullugu.”

5. § 21-p kingornanut ikkunneqassaaq:

” § 21 a. Qimmimik piginnittoq, tassungalu atatillugu qimuttunik savalluunniit qimmiinik qimmiutilik, akiuussutissaliinermi, qimmit ataasiakkaarlugit atajuaannartussamik nalunaaqutserneqarnissaannik nalunaarsorneqarnissaannullu akerliuppat kommunalbestyrelsip suliniutigissavaa qimmit pinngitsaaliissummik akiuussutissalernissaat, nalunaaqutsersornissaat kiisalu nalunaarsornissaat.

Imm. 2. Imm. 1 naapertorlugu qimmeq pinngitsaaliissummik akiuussutissalernerqarsinnaanngippat, nalunaaqutsersorneqarsinnaanngippat kiisalu nalunaarsorneqarsinnaanngippat kommunalbestyrelsip suliniutigissavaa piginnittup akiligaanik piginnittumullu taarsiinertaqanngitsumik qimmip toqunneqarnissaa.”

§ 21 b. Qimmit nappaataannik parvovirusimillu annerusunik tuniluuttoqarluni nappaalasoqarnerani akiuussutissanik aaqquussineq annertusineqarsinnaavoq taamaallaat Naalackersuisut innersuippata akuersippatalu.

§ 21 c. Qimmit qimuttut savallu qimmiisa qimmit nappaataannut parvovirusimullu akiuussutissalernerannut atatillugu aningaasartuutit Nunatta karsiata akilertassavai.

Imm. 2. § 21-imi aalajangersakkat avataatigut akiuussutissiinernut nalunaaqutsiinernullu aningaasartuutit kiisalu akiuussutissaliinermut nalunaaqutsersuinernullu imm. 1-imit eqqaaneqartunit uumasut allat piginnittup kisimi akilissavai.”

6. § 28, imm. 1 ima oqaasertaqassaaq:

” § 28. § 7, imm. 1-imi, § 8, imm. 1-imi, § 9, imm. 1-2-mi, § 10, imm. 1-3-mi, § 12, imm. 2-3-mi, § 12 b-mi, §§ 14-18-imi, § 19, imm. 1, 2, 4-imi imaluunniit 5-mi, § 20-imi, aamma § 21, imm. 1, 2, 3-mi imaluunniit imm. 8-mi aalajangersakkanik unioqqutitsinerit akiliisitaanermik kinguneqarsinnaapput.”

§ 2

Inatsisartut inatsisaat atulissaaq ulloq 1. januar 2017, taamaattorli tak. imm. 2.

Imm. 2. Qimmimik tigungminnittoq tassungalu atatillugu qimuttunik savalluunniit qimmiinik qimmiutillip, inatsisip atuutilernerani qimmimi ataatsimik ukioqalereersimappat, atuutilersitsinermit ukioq ataaseq qaangiutsinnagu qimmini § 21-imi aalajangersakkat naapertorlugit nalunaaqutserlugillu nalunaarsornissaat isumagissavaat.

Namminersorlutik Oqartussat, xx.xx 2016.

BILAG 1.2

Uunga

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu ataatsimiititaliaq
v/ataatsimiitsitaliap siulittaasua Karl Kristian Kruse

Qimmit qimuttut kiisalu qimmeqarneq qitsuuteqarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut imm. 124-mut tunngatillugu ataatsimiititaliamit apeq-quteqaammut akissut

18.10.2016
Sags nr. 2016-6464
Dok. nr. 3686534

Imm. 1 malill.)

Inatsisissatut siunnersuutip atuutsinneqalernera ilutigalugu Naalakkersuisut pilersaarput illoqarfinni anginerusuni savat qimmiinik aamma qimuttunik qimmeqarfiusuni qimmilinnut pikkorissartitsisassallutik. Qimmillit qimmiminnik pitsaanerpaamik paarsillutillu uukkataqarsinnaanissaat pikkorissaanermi anguniarneqassalluni. Qimmit nappaataannik pina-veersaartitsisarnissaq aamma qaammarsaassutigineqassalluni. Siunnersuutip aningaasartassaata naatsorsornerinut pikkorissaanissaq ilanngunneqarpoq.

Postboks 269
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 55
E-mail: apnn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Imm. 2 malill.)

Naalakkersuisut isumaqarput aalajangersakkami maannakkut pineqartumi "qimmillip akiliinissaanik" piumasaqarneq ilanngutissallugu pisariaqanngitsaq.

Qimminut qimuttunut savallu qimmiinut aningaasartuutit nalunaarsuinerlu Naalakkersuisunit isumagineqareerput.

Paragraf 21 c, immikkoortoq 2-mi allassimareerpoq nalinginnaasunik qimmilik akiussutissanut nalunaaqtsersuinernullu aningaasartuutit nammineq isumagissagai. Taa-maalilluni aningaasartuutininut akisussaasuusoq allassimareerluni.

Imm. 3 malill.)

Akiussutissamik kapuinermi aningaasartuutit nunap karsianit akilerneqarnissaanik pi-sinnaatitaaffimmik apeqqutilliinermi paragraf 16-imi Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni:

Apeqqutigineqarpoq perlerornermut akiussutissamik kapuinermut aningaasartuutigineqartut nunatta karsianit akileqartarnersoq. Aningaasartuutigineqartunut akiliuteqartarneq pillugu nappaammik perlerornermik akiuiniarneq pillugu nalunaarummi § 16-imi allasimavoq. Nalunaarut 1997-imiilli atuuppoq, oqaluttuarisaanerup ingerlanerani atuuttunngorsimalluni.

Kommunit perlerornermut akiussutissanik kapuisimanerminnut nalunaaruteqaraangata, kommunit aningaasartuutigisimasaat Namminersorlutik Oqartussanit akilerneqartarput, kommunit aningaasartuutigisimasaat utertinneqartarlutik.

Nappaammik perlerornermik akiuineq pillugu nalunaarut inuussutissanik nersutillu nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliineq pillugu inatsisartut peqqusutaanni 1993-imeersukkut atuutsinneqarpoq.

Imm. 4 malill.)

Eqqortuunngilaq nalinginnaasumik nassuiaammi allassimasoqarmat "qimmit tamarluinnaasa" akiuussutissamik kapitinneri nunatta karsiata akilissagai, Naalackersuisut suliniummut akiuussutissamik amerlanernik kapuititsissalluni innersuussaqaassappata. Nunap karsiata taamaallaat qimuttut savallu qimmiisa akiuussutissamik kapitinneri aningaasartuutigarpai, soorlu inatsimmi taama allassimasoqartoq.

Imm. 5 malill.)

Naalackersuisut ataatsimiititaliap oqaatigisaannut, saqqummiussaannut isumaqataanngillat.

Aalajangersakkap oqaasertai immikkoortoq 2-mut ataqatigiissikkaanni, taakkunungalu oqaaseqaataasimasut ilanngukkaanni, erseqqissumik paasinarsissaaq qimmillip akiuussutissamik kapuinnermut aamma nalunaaqutsersuinnermut aningaasartuutit akilertussaagai, nunatta karsianit akilerneqaratik. Qimmit pineqartut tassaapput qimmit qimuttuunngitsut aamma savat qimmii.

Taamaattoq Naalackersuisut uppersarsarpaat nunap karsiata taamaallaat qimuttunik savallu qimmiinik akiuussutissamik kapuinnermi nalunaaqutsersuinnermilu aningaasartuutit akilertarmagit.

Imm. 6 malill.)

A)

- Apeqqummut ilanngullugu akissutigineqarsinnaavoq Kalaallit Nunaanni qimminik qimuttuunngitsunik aamma savat qimmerinngisaannik 8.000-nik qimmerqarnera ilimagineqarmat.
- Qimmit tamaviisa akiuussutissamik kapineqarneri nalunaaqutsersornerilu nunatta karsianit akileqquneqaraluarpata, akiuussutissamik kapuinnermut aamma kapuutissanut immikkut 2.000.000 koruuninik 2017-imit 2020-mut akeqasagaluarpoq.
- Uumasut nakorsaannik ataatsimik atorfinitsisinissaq pisariaqassalluni, taasuma qimminut qimuttuunngitsunut savallu qimmerinngisaannut akiuussutissamik kapuisarnissaq isumagissavaa, 2.000.000 koruuninik 2017-imit 2020-mut aningaasartuuteqarfiussalluni.

- Naatsorsuutigineqarpoq nunatta karsiata 4.600.000 koruuninik 2017-imit 2020-mut aningaasaliissutigisassagai, agguaqatigiissillugu ukiumut 1.150.000 koruuninik atorreqartassallutik.
- Naatsorsuutigineqarpoq aningaasaliissutigineqartut 2021-mit 2023-mut ukiumut 2.700.000 koruuninut amerleriarsimassasut ukiumut 900.000 koruuninik amerleriartassallutik.

Tabel 1

Qimmeqarnermut inatsit allanngussagalarpat aningaasaliissutit ima					Katillugit	
ilissagalarput	2017	2018	2019	2020	2017-20	2021-23
Qimmit tamaasa	6.400.000	2.600.000	2.400.000	3.400.000	14.800.000	8.400.000
Kun slæde og fårehunde	4.500.000	1.800.000	1.600.000	2.300.000	10.200.000	5.700.000
Forskel	1.900.000	800.000	800.000	1.100.000	4.600.000	2.700.000

* Kun slæde og fårehunde = Qimmit qimuttut aamma savaatillit qimmii kisiisa.

** Forskel = assigiinngissusaa

Ilimagineqarpoq akiuussutissamik akeqanngitsumik kapititsisoqassappat qimmiutillip qimmiminik kapititsinissaminut piunassuseqarnerussasoq.

B)

Uani qimmimut ataatsimut, ukiuni sisamani akiuussutissamut ukiuni sisamani kapuissamut suliniummi, taama akeqassaaq. Ukiut sisamat qaangiuppata qimmiutillip aningaasartuutigineqartussat nammineerluni akilertassavai. 2017-imit 2020-mut aningaasartuutigineqartussat nalinginnaasumik nassuiaammi allassimasut amerlaqatigai, assigai. Ataani tabel 2 takujuk.

Tabel 2

Ukiunut sisamanut suliniutigineqartumut aningaasartuutissat naatsorsuutit															
	akia/ataaseq	2017		2018		2019		2020		2021		2022		2023	
		amerl.	kr	amerl.	kr	amerl.	kr	amerl.	kr	amerl.	kr	amerl.	kr	amerl.	kr
Uumasut nakorsaannik atorfinitsitineq	650.000	1	650.000	1	650.000	1	650.000	1	650.000	1	650.000	1	650.000	1	650.000
Nalunaaquttamat, chip, nalunaarsuut	1.500	50	75.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nalunaaqutaq, mikrochips	48,5	18.000	873.000	4.500	218.250	4.500	218.250	4.500	218.250	4.500	218.250	4.500	218.250	4.500	218.250
Akiuussutissat	35,6	54.000	1.922.400	13.500	480.600	13.500	480.600	31.500	1.121.400	13.500	480.600	13.500	480.600	13.500	480.600
Kapuutissat	0,6	54.000	32.400	13.500	8.100	13.500	8.100	31.500	18.900	13.500	8.100	13.500	8.100	13.500	8.100
Pikkorissaaneq		-	500.000	-	50.000	-	50.000	-	50.000	-	50.000	-	50.000	-	50.000
Innutaasunut paasitsiniaaneq		-	100.000	-	100.000	-	20.000	-	20.000	-	100.000	-	20.000	-	20.000
Nalunaarsuiffissaq			300.000		100.000		50.000		50.000		100.000		50.000		50.000
Nakkutilliariorneq					100.000		100.000		100.000		100.000		100.000		100.000
Katillugit			4.452.800		1.706.950		1.576.950		2.228.550		1.706.950		1.576.950		1.576.950
Siunnersuut			4.500.000		1.800.000		1.600.000		2.300.000		1.800.000		1.600.000		1.600.000
Ukiunut 4-nut suliniut			4.500.000	-	1.800.000	-	1.600.000	-	2.300.000	-	1.800.000	-	1.600.000	-	2.300.000
Nikingassut			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-700.000

700.000 koruuninik 2021-mit 2023-mut sipaaruteqarnissaq naatsorsuutigineqarpoq. 2021-mit 2023-mut ukiumut 233.000 koruuninik ukiumut sipaaruteqartassalluni.

Naatsorsuutigineqarlunilu ukiuni tulliuuttuni aningaasartuutit ikilerartassasut ukiumut 233.000 koruuninik ikeriaateqartassallutik. Ikileriaatit pisassallutik ukiunut sisamanut suliniut atuutilissappat.

Akiuussutissamut kapuinissamut suliniutigineqartoq ingerlanneqalerpat aningaasartuutaasa ilai Naalackersuisunut siunissaq ungasinnerusoq isigalugu sipaarutaasinnaapput. Tamatumani qimmillit sunut aningaasartuuteqartitaanissaat apeqqutaassaaq.

Qimmillit akiuussutissamik kapititsinerminni aningaasarpassuarnik akiliisinneqartassapata, aarleqqutigineqarsinnaavoq qimmiminnik akiuussutissamik kapititsiumajunnaarnissaat. Tamanna suliniutip pitsaaqutigiunnaarsinnaavaa.

Qimmeqarfinni qimmit nappaalalernerinik kinguneqarsinnaavoq, qimmillu qimmit nappaataannut parvovirusimullu nappatsaaliornissaat ajorseriassalluni.

Akiuussutissamik kapuinissamut suliniut Naalackersuisut aningaasarpassuarnik aningaasaliiffigivaat aamma isumalluutininik atorfeqartitsinermikkut.

Akiuussutissamik kapuisarnermut aamma ukiunut sisamanut akiuussutissamik kapuinissamut suliniutissatut aallarnisarneqartumut ingerlaavartumik tapersersuisoqanngippat, suliniutigineqartumut asuliinnartitsisoqassaaq.

Imm. 7 aamma 8 malill.)

Qimmeq peqqissoq nalunaaqutserneqarsimasoq aamma nalunaarsorneqarsimasoq, maannakkut allannguutissatut siunnersuutigineqartoq naapertorlugu pinngitsaalillugu toqunneqarsinnaanngilaq.

Qimmeq akiuussutissamik kapitinneqarsimasoq aamma nalunaaqutserneqarsimasoq takuneqarsinnaasumik nappaateqartoq qimmit qimuttut kiisalu qimmeqarneq qitsuuteqarnerlu pillugit Inatsisartut peqqussutaat paragraf 25 immikkoortoq 2 aamma paragraf 26 naapertorlugu toqunneqarsinnaavoq.

Naalackersuisut pilersaaruteqanngillat qimmeqatigiinnik peqqittunik toqutitsisassallutik, sumiiffinni tuniluuttumik napparsimasoqaraluarpat napparsimasoqanngikkaluarpaluunniit. Nappaat tuniluuttoq pinaveersaartinneqarsinnaavoq qimmit immikkut mattullugit inissinneqarpat, qimmerluunniit ataasiakkaat tunillaassuippata mattunneqarsinnaallutik.

Akisutigineqartut innersuussutigalugit Naalackersuisut pissutissaqarsorinngillat taarsiissummik aningaasaliissallutik, akiliuteqassallutik.

Oqaatigineqareerpoq taarsiisoqassanngimmat qimmimik pisariaqarluinnartumik pinngitsaaliilluni toqutsisoqarpat, qimmeq nalunaaqutsersinnaanngippat aamma nalunaarsortissinnaanngippat

Qimmilik pisussaavoq akiuussutissamik kapuisoq kapuinerani nalunaaqutsersuineranilu ikiussallugu. Taamaanngippat qimmillip annaasani akuerisariaqassavai.

Qimmillip qimmini nammineerluni isumagisinnaasariaqassavai.

Imm. 9 malill.)

EU-p inatsisai ISO-milu aalajangersakkt naapertorlugit ingerlatsinissaq Naalakkersuisut siunertaarat.

Taamaattoq ISO-mit aalajangersakkt Kalaallit Nunaannut naleqqussarneqarsinnaanissaat (soorlu silap pissusianut, klimamut tunngassuteqartillugit) pisinnaassaaq.

Chip, qimmip nalunaaqutassaa, qanoq ittuussanersoq maannamut sulii aalajangerneqanngilaq. Aalajangiinissamut maannamut ajortussaqaartitsisoqanngilaq, ajornartorsiutaanngilaq.

Imm. 10 malill.)

Inatsisissap matuma suliarineqarneranut atatillugu KANUKOKA-p pisortaa Naalakkersuisunit upernaq 2016-imi attavigineqarpoq. Ataatsimiinnermi akiuussutissamik kapuinissamut siliniut saqqummiunneqarpoq.

KANUKOKA-p pisortaata siunnersuut soqutigalugulu ilalerpaa, ingammik akiuussutissamik kapuinissamut suliniut soqutigalugu.

Qimmip nalunaaqutaata atorsinnaanissaa qularineqarpoq, nalorninartoqartinneqarpoq.

Tusarniaanerup naanerani paasinarsivoq kommune ataaserluunniit akissuteqarsimanngimmat.

Tamanna tunngavigalugu Naalakkersuisut aalajangerput kommuninut suliniutip siunertaata pillugu allagaqarniarlutik. Allakkaminni suliniut pillugu sukumiisumik erseqqissaasutigaat, ineriartortinneqarnera, pilersinneqarnissaa aamma qanoq ingerlanneqassanersoq.

Pilersaarummi erseqqissaassutigineqarpoq siunissami qularnaalluinnartumik pitsaasusilimmik pisariitsumillu ineriartortitsisoqassasoq.

Saaffiginnissutigineqartumut Naalakkersuisut sulii akissutisinggillat.

Imm. 11 malill.)

Naalakkersuisut qimmit nappaataannut aamma parvovirusimut upalungaarnissamut naammassisamik maannamut peqanngillat. Perlerorneq pillugu upalungaarnissamut peqarpoq, perlerortoqartillugu atorneqartartumik.

Immikkut qimmit nappaataannut aamma parvovirusimut upalungaarnissamut pilersaarummik siunnersuummik suliaqartoqarpoq, naatsorsuutigineqarpoq taanna 2017-imi naammassineqassasoq.

Pinaveersaartitsiniutaassaaq, soorlu akiuussutissamik kapiusarnissamut suliniut taamaattuusoq, qimmit siunissami nappaalalernissaannut pinaveersaartitsiniutitut atorneqassalluni.

Imm. 12 malill.)

Nunatsinnut qimminik eqqussisinnaaneq nunatta namminneerluni sulii akisussaaffigilinngilaa, taamaattumik Danmarkimi Inuussutissanut aqutsisoqarfiup, Fødevaresty-

relsen, tamanna aqutaraa. Akiuussutissanik kapuinissamut piumasaqaat peqqussutikkut (Anordning om ikraftræden for Grønland af lov om sygdomme og infektioner hos dyr, §20.) atuutitaavoq.

Imm. 13 malill.)

Januaarip 29-anni 2016-imi tusagassiuutinut nalunaaruteqarnermi ilisimatitsissutigineqarpoq qimmiaqqat sapaatip akunnerinik 12-nik utoqqaassuseqartut siullermik akiuussutissamik kapineqartut, innersuussutigineqartut tunngavigalugit taama pisoqarluni.

Inassutigineqartut naapertorlugit qimmit nappaataannut aamma parvovirusimut akiuussutissaq tunngaviusoq sapaatip akunneri sisamat ingerlanerani marloriarlugu kapissutaasassaaq, aamma ukioq ataaseq qaangiuppat kapisisoqassalluni. Akiuussutissaq ukiut pingasut qaangiukkaangata kapuutigineqaqqissalluni.

Naalakkersuisut inassutigaat qimmit qimmit nappaataannut parvovirusimullu siullerpaamik akiuussutissamik kapineqassappata, tamanna ukiup ataatsip ingerlanerani pingasoriarluni pisassasoq.

Matumani nappaatinut akiuiniarneq pitsaanerpaaq pisinnaammat. Pitsaaliuineq ingerlaannassappat ukiut pingasut qaangiukkaangata kapisisoqaqqittassaq.

Akiuussutissamik kapuineq akiuussutissalerisunit akuerisaasunit inassutigineqartut tunngavigineqarput, aamma kapuutissanik tuniniaasoq Merial suleqatigalugu isumasiorneqarlunilu pivoq.

Imm. 14 malill.)

Januaarip 29-anni 2016-imi tusagassiuutinut nalunaarummi qimmit pinartumik nappaateqalersimasut allaaserineqarput.

Qimmit pinartumik nappaateqalersillugit qimminut allanut tunillaassuinissaat sapinngisaaq tamaat pinaveersaartinneqartariaqarpoq, tunillatsittut ikinnerpaarpaatinniarlugit.

Nappaalatitsinaveersaerneq angujumallugu qimmilerisut, akiuussutissamik kapuisut napparsimalersimangitsunik qimmillit qimmiminnut akiuussutissamik kapuinissamut ilitsersorsimavaat, ilisimaneqanngimmat qimmeq qanittukkut tunillatsinneqarsimanersoq nappaatillu ersiutaannik malunnartorsiffigineqarsimangimmat.

Qimmeq tunillatsissimasooq virusimik kissarnerminut nuammik aniatitsisarpoq.

Qimmillit namminneerlutik qimmiminnut akiuussutissamik kapoorimmata qimmilerisut imannguaannaq qimmit attuasarpaat. Taamaalilluni qimmit nappaataat qimmeqatigiinnut allanut tuniluuttussaagaluortoq pinaveersaartinneqarpoq, qimmit tunillatsinneqartussaagaluartut amerlasoorsuujunnaarlutik.

Nalinginnaasumik qimmit nappaammik tunillaassuinissaannut aarleqqutissaqartoqanngilaq. Qimmit napparsimangillat taamaattumillu virusilimmik nuakkooratik.

Akiuussutissamik kapoorisartut tunillatsinneqarnissaminnut aarleqquteqaratik qimmeqatigiinnut assigiinngitsunut pillutik qimmit attuasinnaavaat, tunillaassuititsinaveersaarnermut maleruaqqusat naapertorlugit pissuseqarunik.

Qularnaatsumik iliortoqassaaq akisuussutissamik kapoorisartoo akiuussutissamik kapooritinnegarpaa, akiuussutissamik eqqortumik kapisissassamat aamma akiuussutissamik kapuinerup suliniutaata nalunaarsuiffianut ajunnginnerpaamik nalunaarutiginnittassamat.

Siuliini eqqartorneqartut tunngavigalugit tusagassiuutinut nalunaarut aamma paragraf 21 immikkoortoq 3 pillugu Naalakkersuisut toqqaserluutissaqartingilaat.

Imm. 15 malill.)

Qimmit nappaataat parvovirusilu perlerornertut nappataasannigilat, taamaattumik inunnut ulorianaateqarneq ajorput.

Akiuussutissamik kapuinissamik suliniutip siunertaraa qimmit nappaatinik tunillatinnaveersaartissallugit qimmillu nappaataannik napparsimanaveersaartissallugit, tunillaanartoo qimminit allaneersuugaluarpaa uumasunilluunniit nujuartuneersuuppat.

Uppernarsarneqarsimangilaq nunatsinni uumasut nujuartat qimmit nappaataannik parvovirusimilluunniit nappaateqarsimanersut. Naalakkersuisut pilersaaruteqanngilat uumasut nujuartat akiuussutissamik kapuussallugit.

Imm. 16 malill.)

Akiuiniarnermik pilersaarutip suliarineqarnera ingerlatilernissaalu Inatsisartunit aalajangiiffigineqarpaa Naalakkersuisut ingerlateqqissavaat. Tamatuma saniatigut 2017-imi aningaasanut inatsisissap aalajangiivigineqarnissaa utaqqqeartaariaqarpoq, taannami suliat ingerlatilernissaannut aalajangiisuummat.

Taamaattoq uani eqqaaneqassaaq tusagassiuutinut nalunaaruteqarnerup kingorna oqartussaaffik qimmit januaarimi napparsimalernerisa kingorna pisimasoo pillugu erseqqissumik piareersaateqarmat pinaveersaartitsiniutinillu allanik aamma sulissuteqar-niarsimalluni.

Uumasut nakorsaasa suliaasaat tunngavilerneqareerpoq; akiuussutissamik kapuinissamat naatsorsuisoqareerluni suliniummullu tapersiissutaasinnaasut allat allaaserineqareerlutik.

Qimmit nappaataannut uumasut nakorsaannik paasisimasaqarluartunik maanna sulisoqarpoq.

Pingaaruteqarluinnarpoq pilersaarutip suliarilluagaasimanissaa, kalaallit qimmiisa siunissami peqqissuunissaanik qulakkeerinnittuussalluni, nappaatinut illersugaassallutik.

Piaartumik suliniartoqartariaqarpoq, tuaviuunneqassanngilarli, tuaviuunneqarpallaarpaa suliniutigineqartoq isumannaatsumik illersorneqarsinnaasumillu tunngavilerneqanngitsoorneqarsinnaamat, siunissami ator-neqarsinnaanani.

Pilersaarusiornissamat piareersartoqalereerpoq, suliniutigineqartulli aningaasaliissutigineqartussat, pisariaqartumik aningaasanik amerlanerusunik pisariaqartitsisut siunnersuutip akuerineqarnissaanut utaqqimaarneqartariaqassapput.

Imm. 17 malill.)

Kommunini qimminik kapuisut akiussutissamik kapuisinnaanerminnut maannakkut akuersissummik allagartaqarput. Akiussutissamik kapuinissaq pillugu suliniummut kommunini qimmilerisut qimminik nalunaaqutsiisarnissaannik aamma akuersissummik allagartalerneqassapput.

Akiussutissamik kapuinissamut ima pilersaarusioneqarsimassaaq Uumasunut Nakorsaqaarik Inuussutissalerinermullu Oqartussaaffimmeersut pilersaarut naapertorlugu kommunit tamaasa paarlakaallugit tikittassallugit. Kommunit suleqatigalugit pilersaarusionissaq utaqqimaarneqarpoq. Qimminik akiussutissamik kapuisartussat oqartussaaffimmit akuerineqariaqarpata kommunini akiussutissamik kapuinissamut suliniut aatsaat aallartinneqarsinnaangussaaq.

Imm. 18 malill.)

Oqaatigineqareersutut Naalackersuisut qimmit qimuttut aamma savat qimmiisa akiussutissamik kapitinnerannut, nalunaaqusersornerannut nalunaarsornerannullu aningaasartuuteqartussaapput.

Taamaattumik Naalackersuisut isumaqarput ataatsimiititaliap apeqquteqaataa tassaa-soq qimminut qimuttuunngitsut aamma savat qimmerinngisaasa nappaateqalernissaannut aarleqquteqarluni apeqqutigigaa.

Naalackersuisut isumaqarput qimmit pineqartut nappaalalernissaannut aarleqqutis-saqanngitsoq.

Qimmit pineqartut amerlanersaat nalunaaqutsigaallutillu akiussutissamik kapitinneqarsimasarput, nunatsinnut eqqunneqarnerini tamanna piumasaqaataasarmat.

Qimmit pineqartut akiussutissamik kapineqartarneri aamma nalunaaqutsersorneri akisuneq ajorput, amerlanerit ataasiinnarmik marlunnilluunniit qimmeqartarmata.

Qimmit qimuttuunngitsut aamma savat qimmerinngisaat ilaqutariinni nuannarineqaleriartuinnaarlutik qimmerineqartarneri ilisimaneqarpoq, qularutissaanani qimmillip qimini silamiitiinnarnaviangikkaa aamma toqutsinnaviarnagu.

Ad. 19)

Siunnersuummut matumunnga Inatsisartut nutserisoqarfiannit iluarsisutaasimasut Naalackersuisunit isummerfigineqareerput. Nutserisoqarfiup iluarsisutai Naalackersuisunit tusaatissatut tiguneqarput Naalackersuisunit isumaqataaffigineqarsimallutik. Iluarsisutit allat Naalackersuisunit isumaqatigineqanngillat, taamaamallu siunnersuummut ilanngunneqarsimanatik.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Nikolaj Jeremiassen,
Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoq